

聊齋誌異

仇大姐興家

原著 蒲松齡

改编 良玉

绘画 陈缘督

封面 金协中

扫描 金协中

制作 龙纪

仇大姐兴家

仇大姐幼年丧母，继母邵氏又给她生了两个兄弟。在做女儿的时候，她没有从父母那里得到应有的钟爱，而出嫁以后也没有得到应有的帮助，苦难的生活逼迫她离开了故土。就在她离开故乡这一段时间里，家境遇到莫测的变化——父亲仇仲做了乱兵的俘虏，兄弟仇福受了恶人的欺骗走上了堕落的道路，痛苦的经历使继母邵氏染上了重病。眼看着一个自食其力的家庭，走向了毁灭的边缘。当仇大姐知道了这种情况后，即对外抵制豪强欺凌，对内教育同父异母的兄弟。她刚强又机敏，深受乡人称赞。

本册连环画 1956年12月第1版，第1次印刷。

Nguyên tác:
Bô Tùng Linh

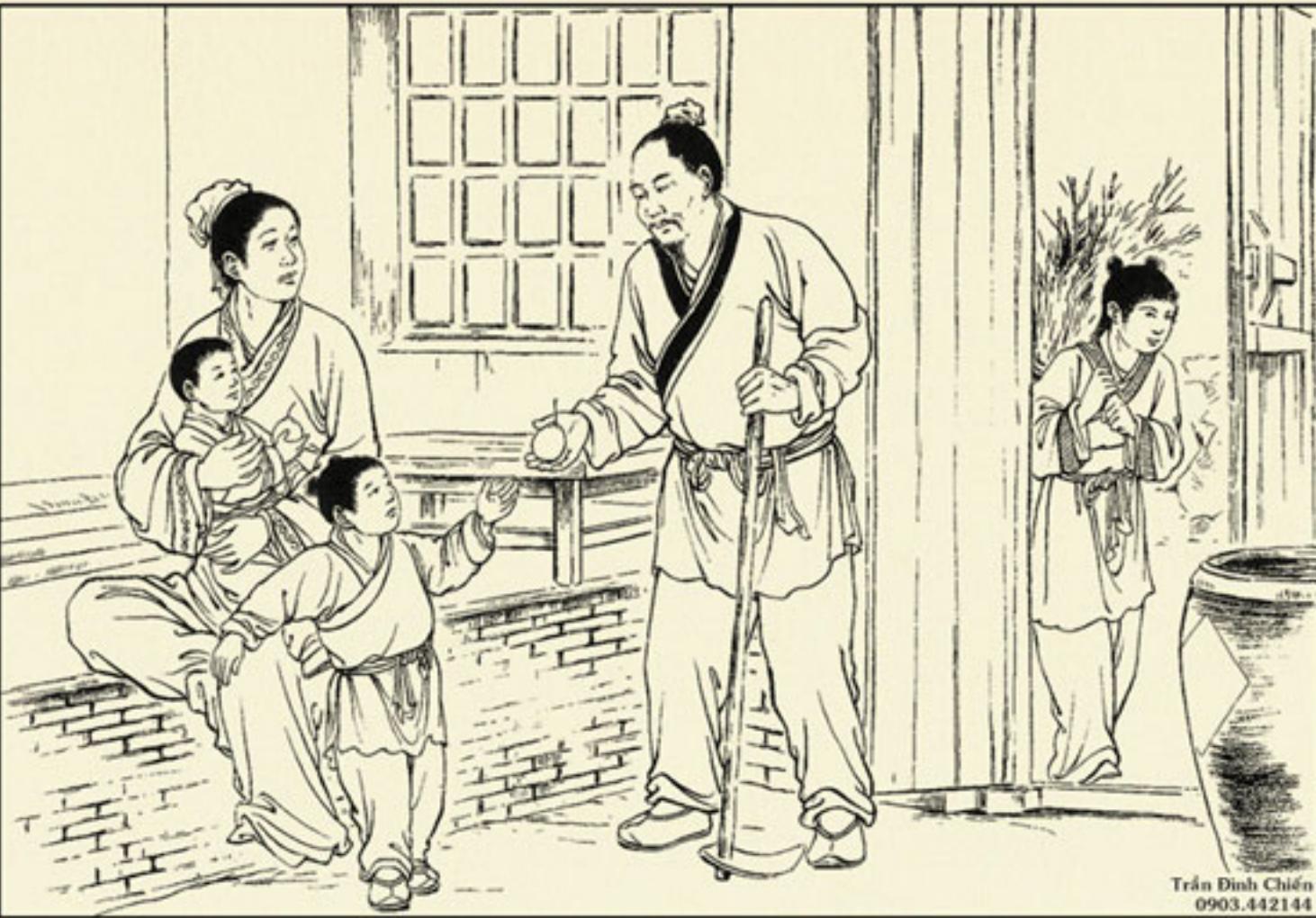
Người dịch:
Trần Đình Chiến

Illustrations:
Trần Duyên Độc - Kim Hiệp Trung

Trần Định Chiến
0903.442144

从前，山西某县有个农民，名叫仇仲，前后娶过两房妻子，前妻死后，撇下一个女儿名叫大姐儿，后妻生了两个儿子，取名福、禄，全家共五口人。

Trần Định Chiến
0903.442144

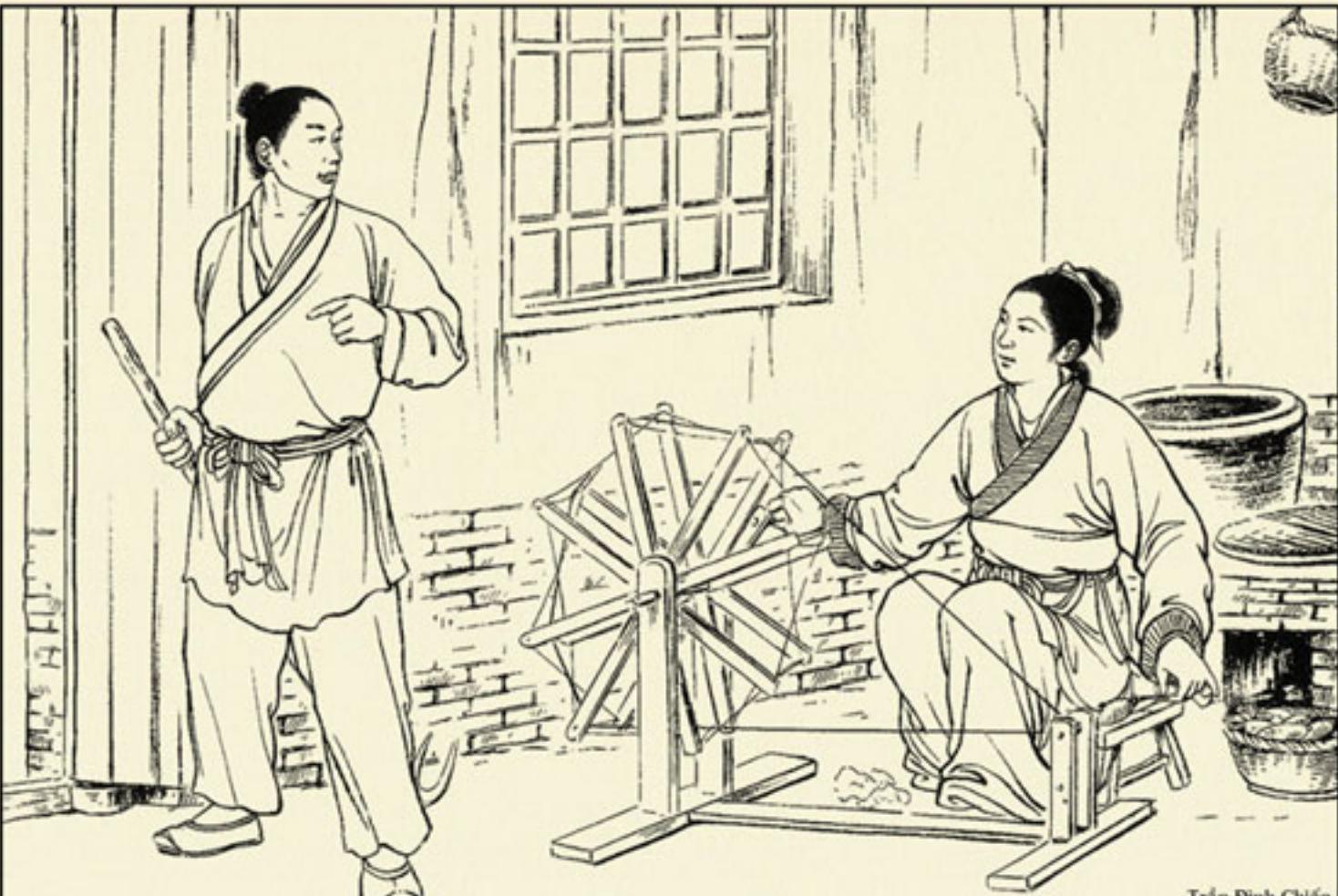
仇仲夫妻待儿子要比女儿亲些，男孩女孩差着一层，亲娘后娘又差着一层。大姐儿南山打柴，北山割草，风里长雨里大，两个弟弟却是十分娇养。

十八年小树长成梁，十八岁的大姐长成大姑娘。她又能犁耙耕作，又能养蚕采桑，人人说她是个好姑娘，巧姑娘，虽然生在穷门小户，强似大家千金。

Trần Định Chiến
0903.442144

3. Trải qua mười tám năm, Đại Thư mười tám tuổi trở thành đại cô nương. Nàng vừa cày cấy canh tác, lại vừa trồng dâu nuôi tằm, ai ai cũng nói nàng là cô nương đảm, cô nương khéo, tuy sinh ra trong một gia đình nghèo khổ, nhưng đáng giá ngàn vàng.

那年，仇仲见女儿已经长大成人，便把她许配给一个年轻的农民为妻。定亲不久就娶过门去，男耕女织，克勤克俭，丰年丰岁，日子勉强能过。

Trần Định Chiến
0903.442144

4. Năm ấy, Cửu Trọng thấy con gái đã là người trưởng thành, bèn hứa gả nàng cho một nông dân trẻ tuổi làm vợ. Đinh ước chưa lâu thì cưới, chồng cày vợ dệt, cần cù tiết kiệm, năm này qua năm khác, ngày ngày gắng sức làm lụng.

Trần Định Chiến
0903.442144

后来，租人家的田被抽走了，大姐儿又生了儿子，添人添嘴，日子越过越难。眼看婆家比娘家更穷，便常要娘家贴补一些。

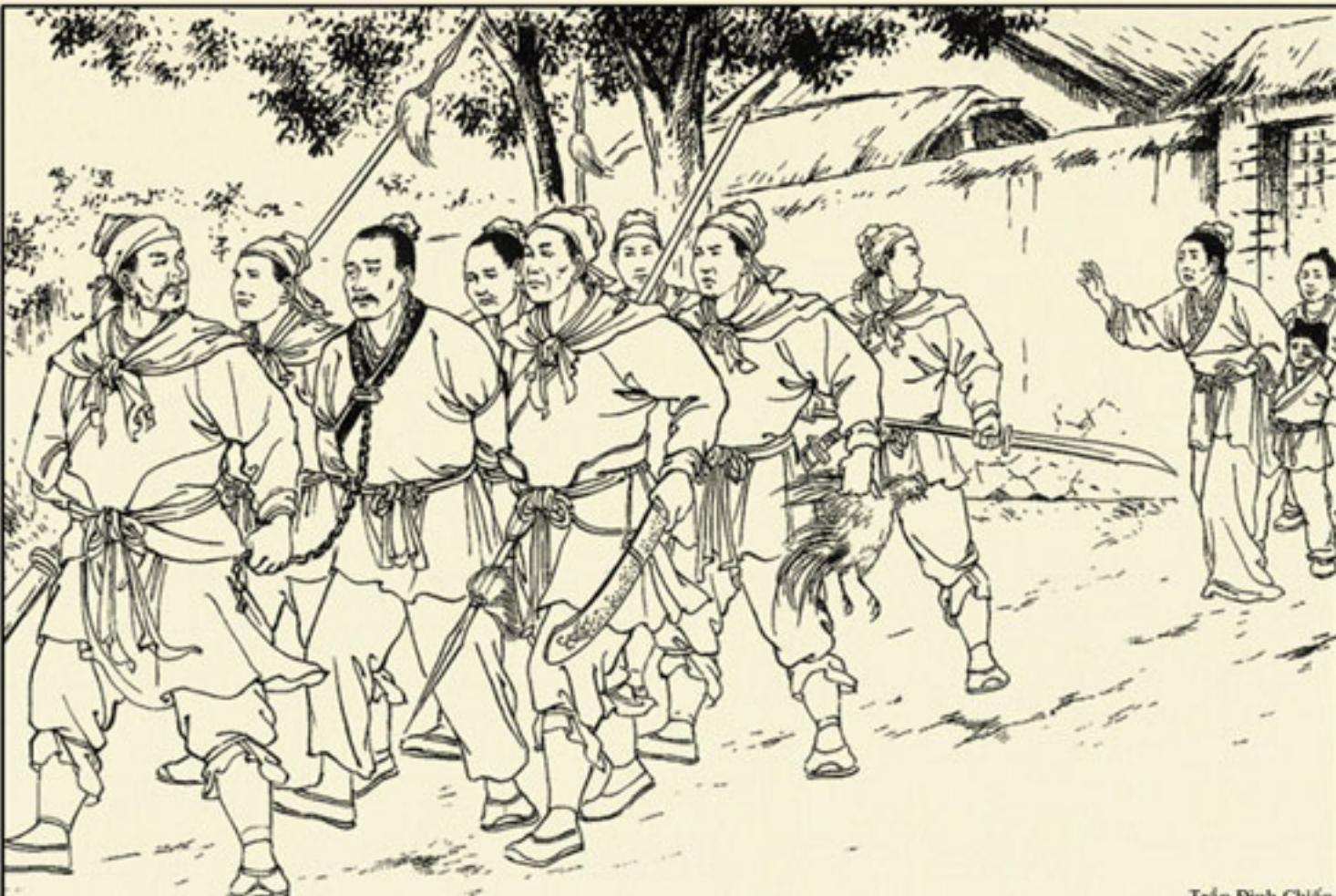
Trần Định Chiến
0903.442144

仇仲家里也不富有，见女儿又吃又拿，心里舍不得；后娘邵氏也时常冷言冷语说给大姐儿听。有一次大姐儿气不过，便和爹娘吵了一架走了。

Trần Định Chiến
0903.442144

有一年，闹饥荒，丈夫也死了，大姐儿点金无术，
挡不住儿子啼饥号寒，便把破烂东西收拾收拾，挑起来
逃到外县去，从此和娘家断了来往。

大姐儿逃荒去后，仇仲家横祸飞来——荒年荒岁，
饥民吃大户，抢官仓，官府派兵镇压，仇仲也被一伙乱
兵抓走，一去再无消息。

Trần Định Chiến
0903.442144

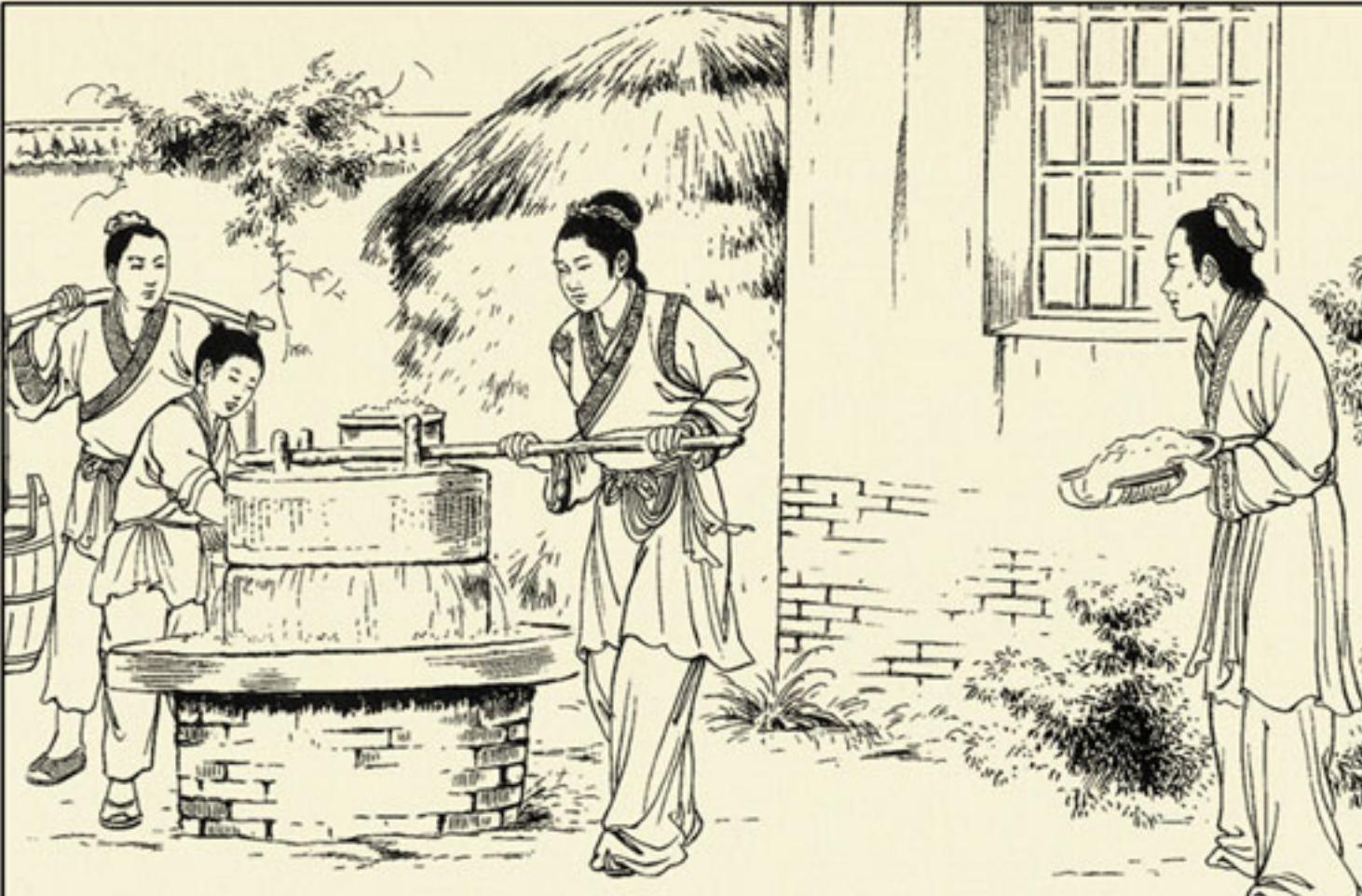
8. Sau khi Cửu Thư Nhi bỏ đi, nhà Cửu Trọng gặp tai họa, mấy năm mất mùa, dân đói cướp của nhà giàu, chống lại quan quân, quan phủ sai lính trấn áp, Cửu Trọng cũng bị một toán loạn binh bắt đi, không có tin tức gì nữa.

仇仲家里，只剩下寡母孤儿，田地荒芜，衣食不周，再加上官府逼粮，豪门逼债，生活十分困苦。

Trần Định Chiến
0903.442144

9. Trong nhà Cửu Trọng, chỉ còn lại quả phụ cô nhi, ruộng đất bò hoang, ăn mặc chẳng đủ, quan phủ thúc lương, cường hào đòi nợ, cuộc sống vô cùng khổ cực.

Trần Định Chiến
0903.442144

多亏邵氏勤扒苦做，苦熬苦守，盼星盼月，盼到仇福长大成人，娶了媳妇。儿媳妇是姜秀才的女儿，又勤俭，又贤惠，日子就又慢慢地好些了。

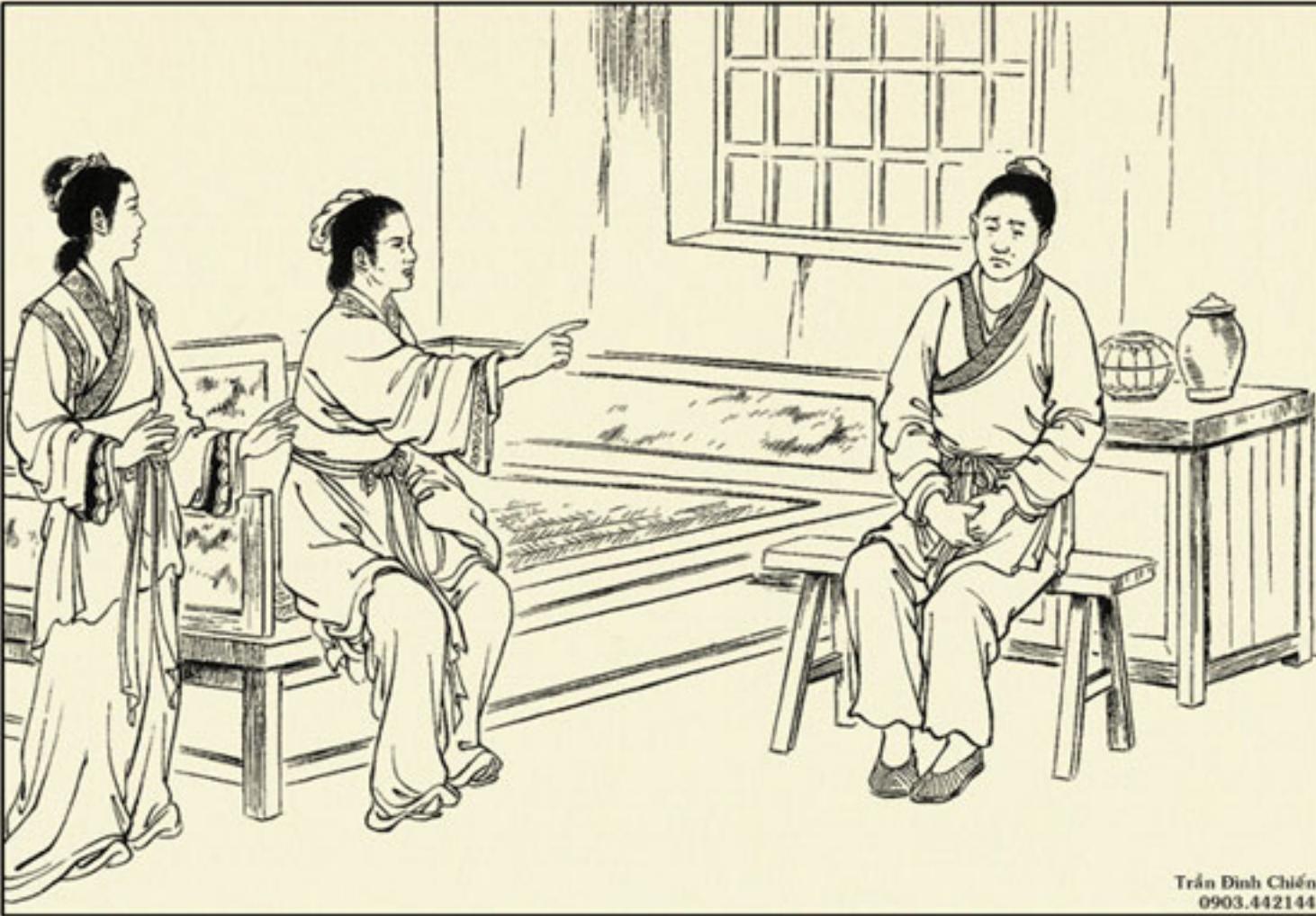
Trần Định Chiến
0903.442144

村中有个无赖，名叫魏名，他和仇仲有仇，早想报复而苦于无从下手，如今见仇家又好过了，便想陷害仇家，于是便引诱仇福去赌博。

Trần Định Chiến
0903.442144

魏名串通赌徒，设好圈套，让仇福先赢后输。仇福呢，赢了还想赢，输了想捞本，到头来越输越多。欠下赌债，他便从妻子那里偷些簪环首饰来作抵押。

Trần Định Chiến
0903.442144

魏名见时机成熟，便挑唆仇福分家。挡不住魏名几次三番地花言巧语，仇福便把「孝悌」二字丢开，向母亲提出了分家的话，气得邵氏哭着骂了他一顿。

Trần Định Chiến
0903.442144

分家不成，仇福便偷些粮食来卖，气得邵氏无可奈何，便把仇福分了出去。分家以后，仇福跟一些狐朋狗友大吃大喝，狂嫖滥赌，分来的家业都塞进了赌场和妓院。

Trần Định Chiến
0903.442144

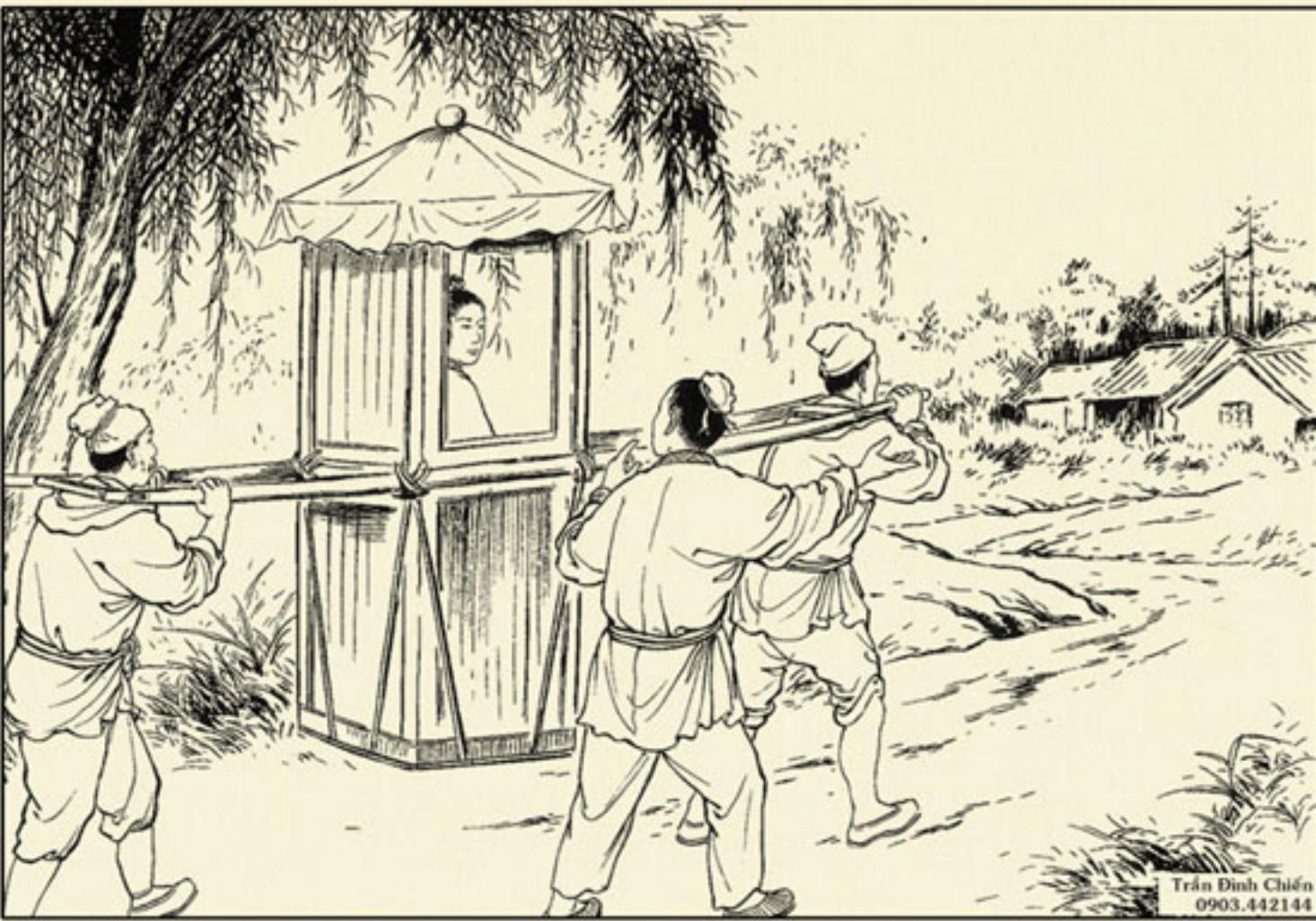
妻子苦苦劝他，他只当耳边风，不久田产输光了，他又向恶霸赵阎罗借了一笔债作赌本。过期不还，赵阎罗瞪着眼睛上门讨债，逼得仇福走投无路。

Trần Định Chiến
0903.442144

仇福去找魏名想办法，魏名对他说：「赵阎罗已经放出风来，只要你肯把妻子给他，不但旧账一笔勾销，还可再补给你二十两银子。」仇福穷极要无赖，决定出卖妻子。

到了交人那一天，仇福假说姜秀才有病，想接女儿回去，就这样骗妻子上了轿。半路上，他又扯谎说去买点东西，溜到赌场里去了。

Trần Đình Chiến
0903.442144

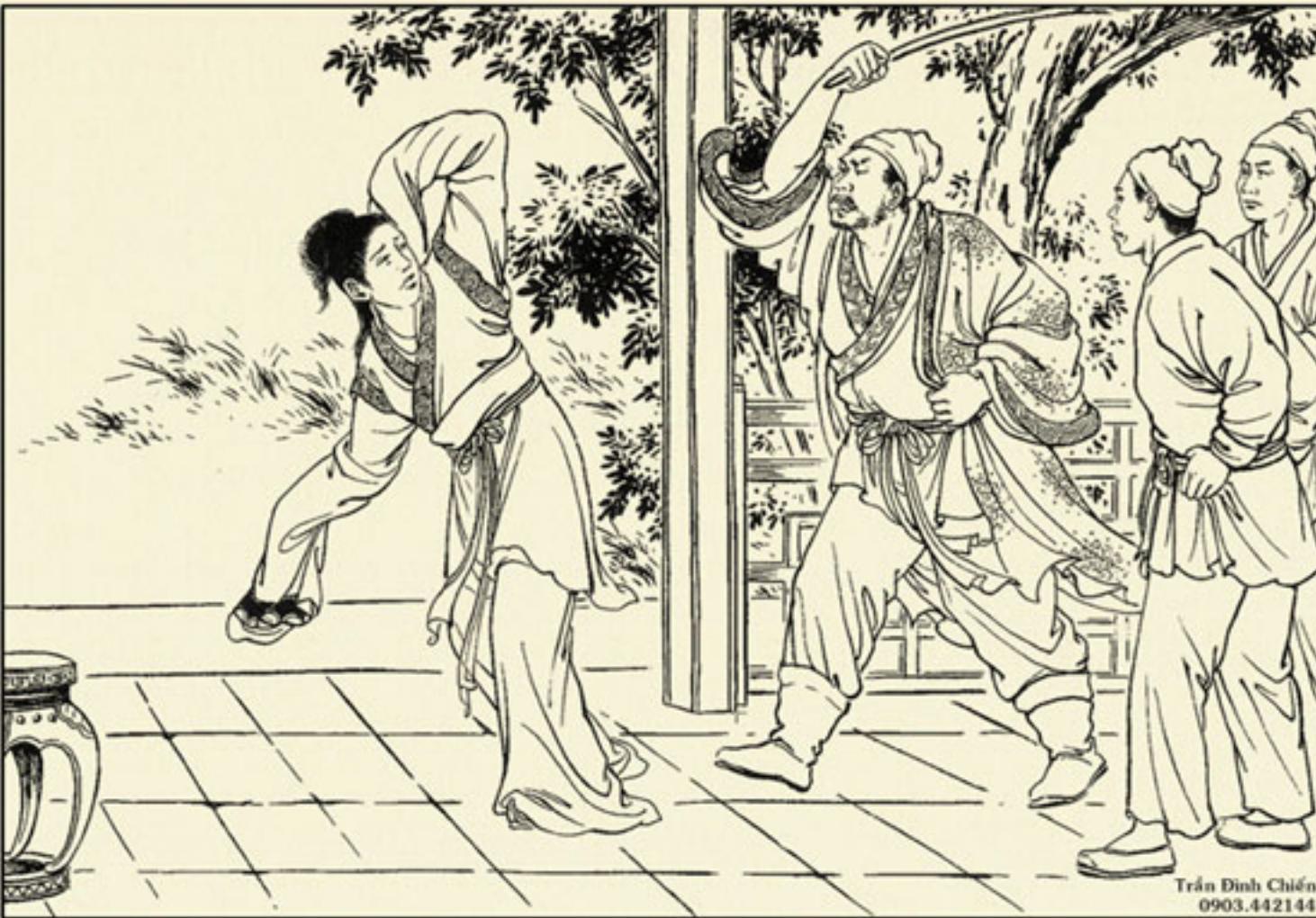
17. Đến ngày giao người, Cửu Phúc giả vờ nói Khuêng Tú tài có bệnh, muốn đón con gái về, rồi lừa vợ lên kiệu. Giữa đường, hắn lại nói đổi đi mua mấy thứ, rồi bỏ đến sới bạc.

轿子抬到赵阎罗家里，姜氏才知道她被丈夫出卖了，痛哭起来。她想跑回娘家去，赵阎罗拦住不放。

Trần Định Chiến
0903.442144

18. Kiệu khiêng đến nhà Triệu Diêm La, Khuêng thị mới biết nàng bị chồng đem bán, khóc lóc thương tâm. Nàng định chạy về nhà mẹ đẻ, Triệu Diêm La ngăn lại không thả.

Trần Định Chiến
0903.442144

聊斋志异 连环画系列

赵阎罗想威逼姜氏，姜氏大骂道：「你这强盗，凭着几个臭钱，活活拆散人家夫妻，我恨不得咬你几口才能解恨，你别痴心妄想。」骂得赵阎罗大怒，把姜氏毒打一顿。

19. Triệu Diêm La muốn bức ép Khương thị, Khương thị mắng rằng "Người là cường đạo, có chút tiền bẩn thiu, dám ngang nhiên bắt vợ người, ta hận không thể ăn tươi nuốt sống người cho hà giận, người đừng có hòng". Mắng cho Triệu Diêm La nổi giận, đem Khương thị đánh đập một hồi.

姜氏被逼不过，便拔下簪子向咽喉猛刺了一下，血流如注，伤势很重，昏了过去。赵阎罗咆哮道：「死了不值些啥，不死我还饶不过你！」

Trần Định Chiến
0903.442144

20. Khuêng thị bị bức ép, liền tháo cái trâm nhâm cổ họng đâm mạnh một nhát, máu tuôn lai láng, thương thế rất nặng, ngã lăn ra. Triệu Diêm La hậm hực nói “Chết chẳng hề gì, không chết ta vẫn không buông tha người!”.

Trần Định Chiến
0903.442144

姜秀才得到消息，便到县里告了一状，仇福又悔又怕，连夜逃到外乡去。他四处流浪，不敢回家。

Trần Định Chiến
0903.442144

县官传赵阎罗来审问，赵阎罗根本不把县官放在眼里，惹得县官恼怒起来，一顿板子把他当堂打死。并令把姜氏送回娘家养伤。

Trần Định Chiến
0903.442144

邵氏知道了儿子下流无耻到逼卖妻子，气愤成病，卧床不起。仇禄守着母亲，终日啼哭。母病子幼，十分凄凉。

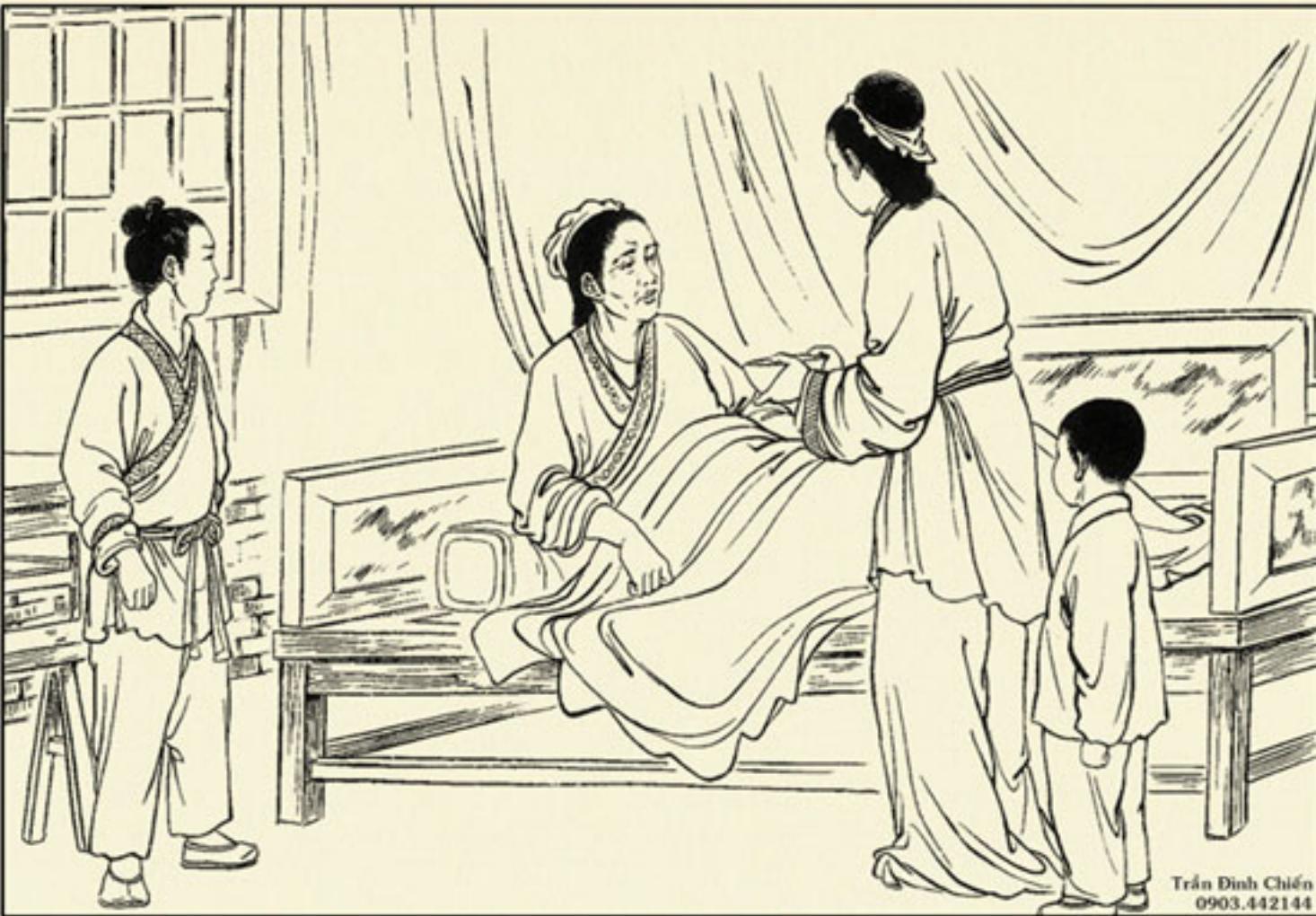
Trần Định Chiến
0903.442144

正当邵氏病危时候，魏氏乘人之危，挑拨陷害，捎书要仇大姐前来分家争产，并且还说了邵氏很多坏话。仇大姐本来和继母不和睦，得信后便带着儿子负气而来。

Trần Định Chiến
0903.442144

大姐一见娘家凄惨悲苦的情形，心里先有不忍，后仇禄又把豪强欺凌，赌徒哄骗，仇福逃亡等情况告诉她，她听了又伤心，又生气，于是把要和邵氏吵闹一场的念头打消了。

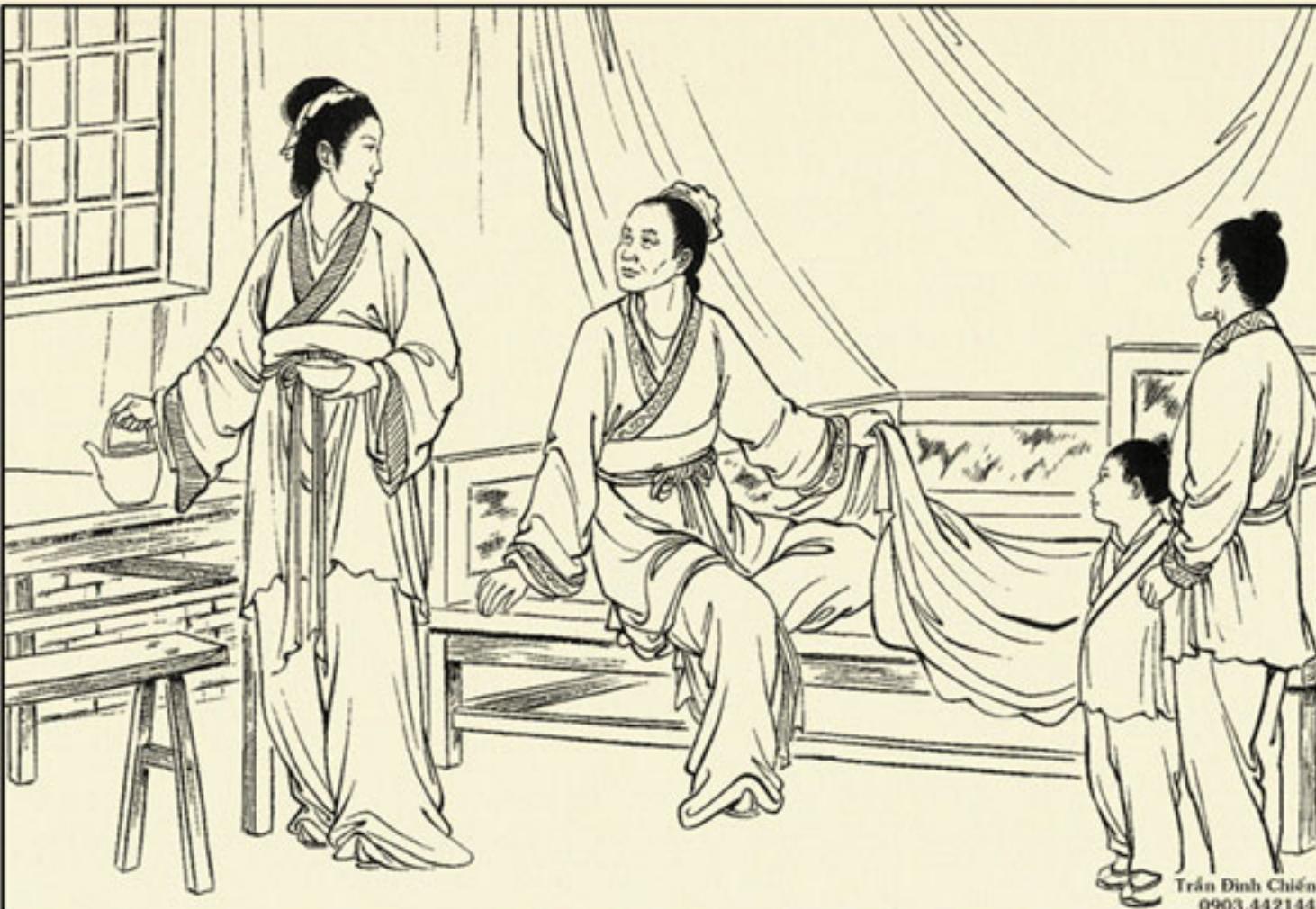
Trần Định Chiến
0903.442144

她好言好语安慰了母亲和弟弟，又到厨房煮了一锅稀饭。她先盛一碗给母亲，然后又盛来和弟弟、儿子一块儿吃。她一边吃饭，一边盘算着怎样对付赌徒。

Trần Định Chiến
0903.442144

她决定要到县里去告状。赌徒们很害怕，便拿钱来收买她，大姐收了银钱，并且逼着赌徒们写下诱人赌博、骗人财产的字据。

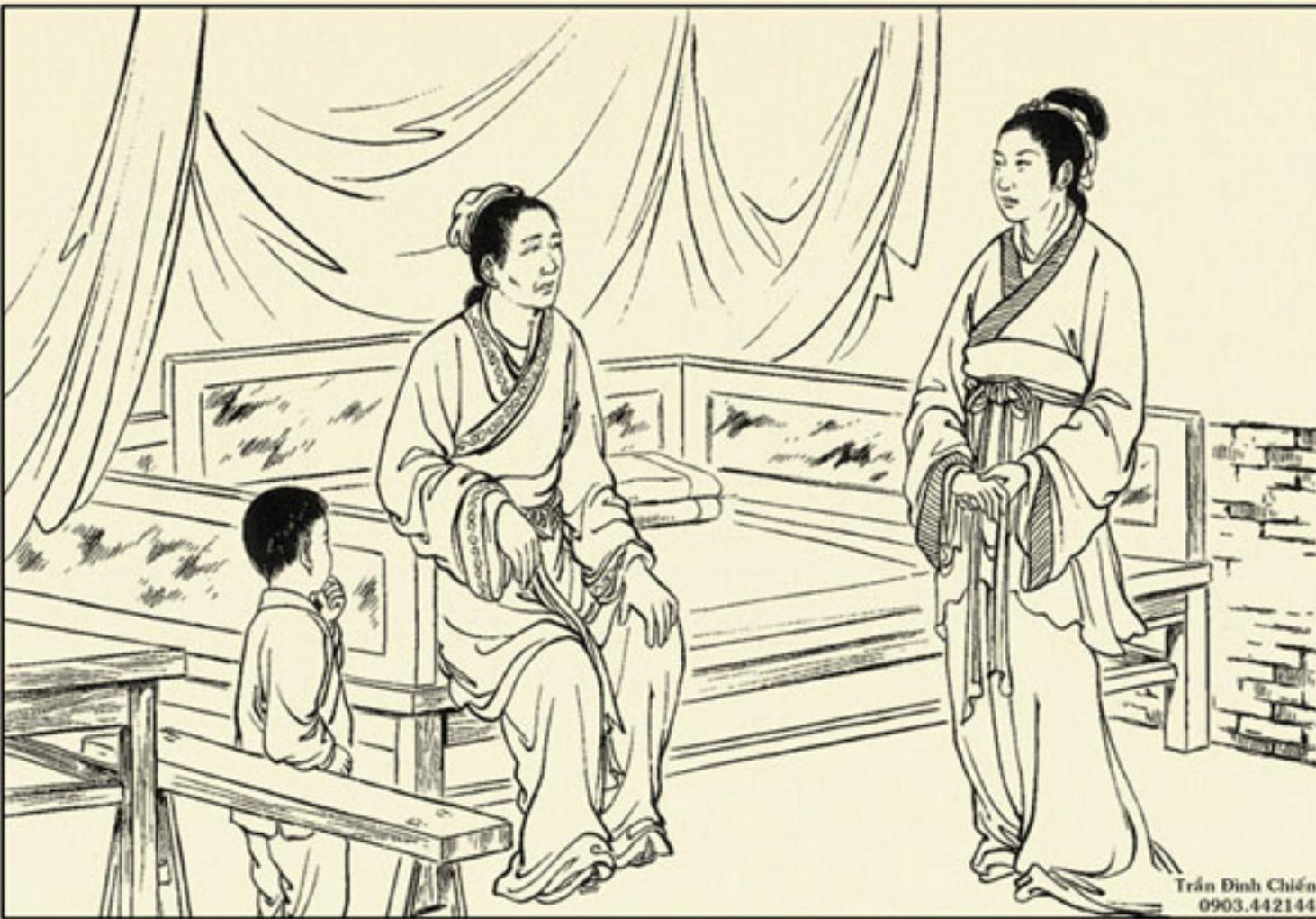
Trần Định Chiến
0903.442144

大姐把赌徒们賄賂她的钱，拿来给母亲请医治病。
邵氏见女儿待她很好，心里一喜，药到病除。

Trần Định Chiến
0903.442144

大姐见母亲已能起床，自己便进城告状，因为有字据在手，赌徒们无法抵赖，县官便把众赌徒痛打一顿，并把骗去的财产判还给仇家。

Trần Định Chiến
0903.442144

日子又有了起色，大姐便和母亲商量着替仇禄寻一房媳妇。这时，魏名便到处造谣，说仇家的产业已归仇大姐，没有仇禄的份儿，于是人家都不敢和仇家结亲。

魏名并未就此罢手，他还打算进一步陷害仇禄，于是便骗仇禄去游范家花园——这座花园连着内宅，从前曾经有人误入内宅，被园主范公误认为小偷，痛打一顿。

Trần Định Chiến
0903.442144

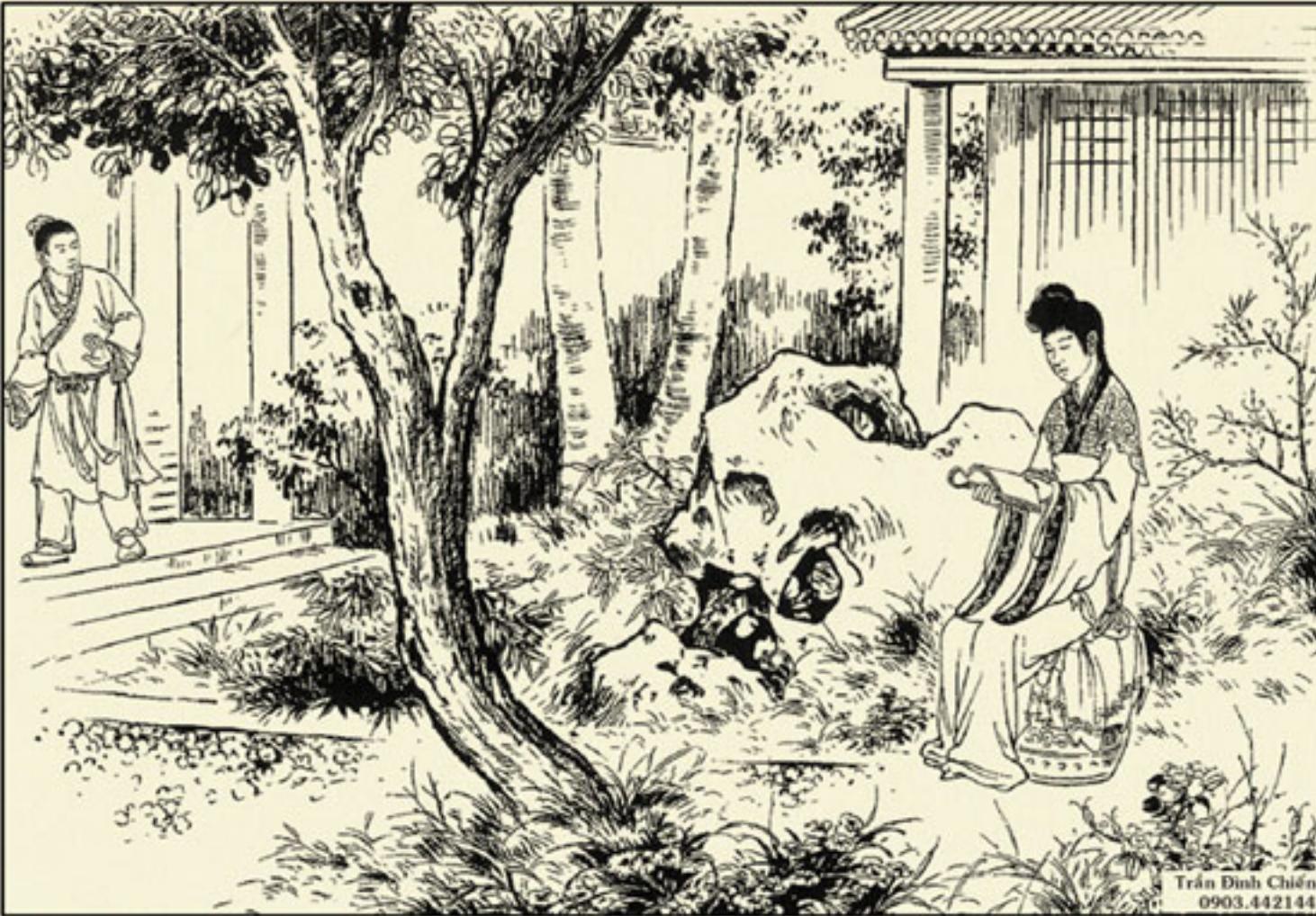
31. Ngụy Danh chưa buông tay, hắn còn định ám hại Cửu Lộc, bèn lừa Cửu Lộc đến chơi ở hoa viên nhà họ Phạm, tòa hoa viên ấy ở liền trong nhà, trước kia từng có người lạc vào trong nhà, bị chủ vườn là Phạm công nhầm là kẻ trộm, đánh cho một trận.

Trần Định Chiến
0903.442144

园里万紫千红，鸟语花香，果然景致很好。他们穿花拂柳，往前走去。过了一道小桥，来到一个朱漆大门前边，魏名便骗仇禄说：「你先进去，我上过厕所就来」

仇禄进门一看，里边并不是花亭水榭，原来这就是园主的内宅，一个年轻美丽的姑娘正坐在花园里看书。

Trần Định Chiến
0903.442144

33. Cửu Lộc đi vào cửa nhìn xem, bên trong không phải là hoa đình thủy tạ, nguyên là nhà của chủ vườn, một cô nương trẻ tuổi xinh đẹp đang ngồi trong vườn xem sách.

仇禄一惊，心想退出，却听见有人喊道：「捉小偷！」接着便见一个仆人跑了过来，拉他去见主人。

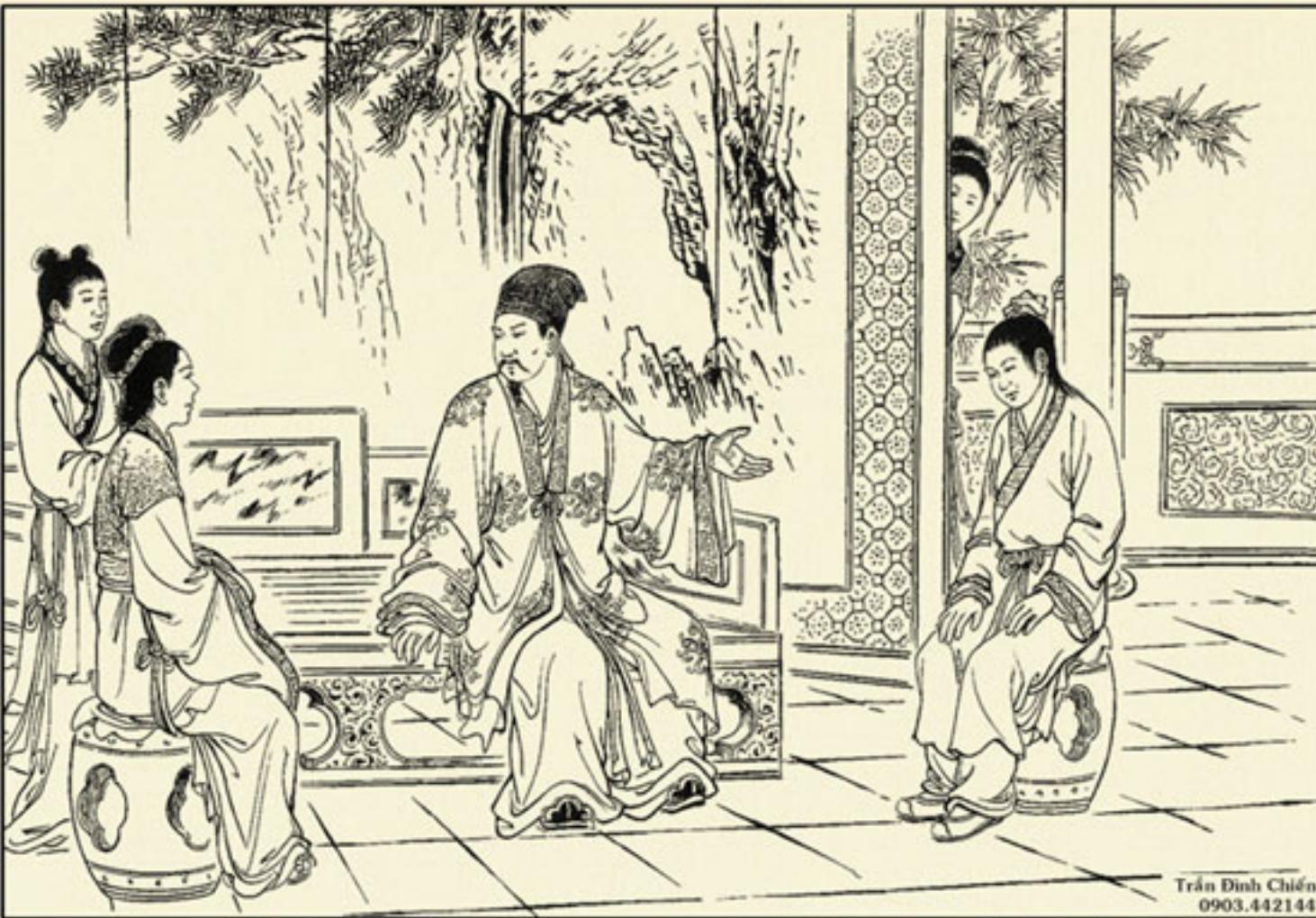
Trần Định Chiến
0903.442144

范公见他是个文雅书生，不像小偷，便好言好语询问他的来历，他便把自己的身世，以及游园赏花，误入内宅的情由告诉范公。

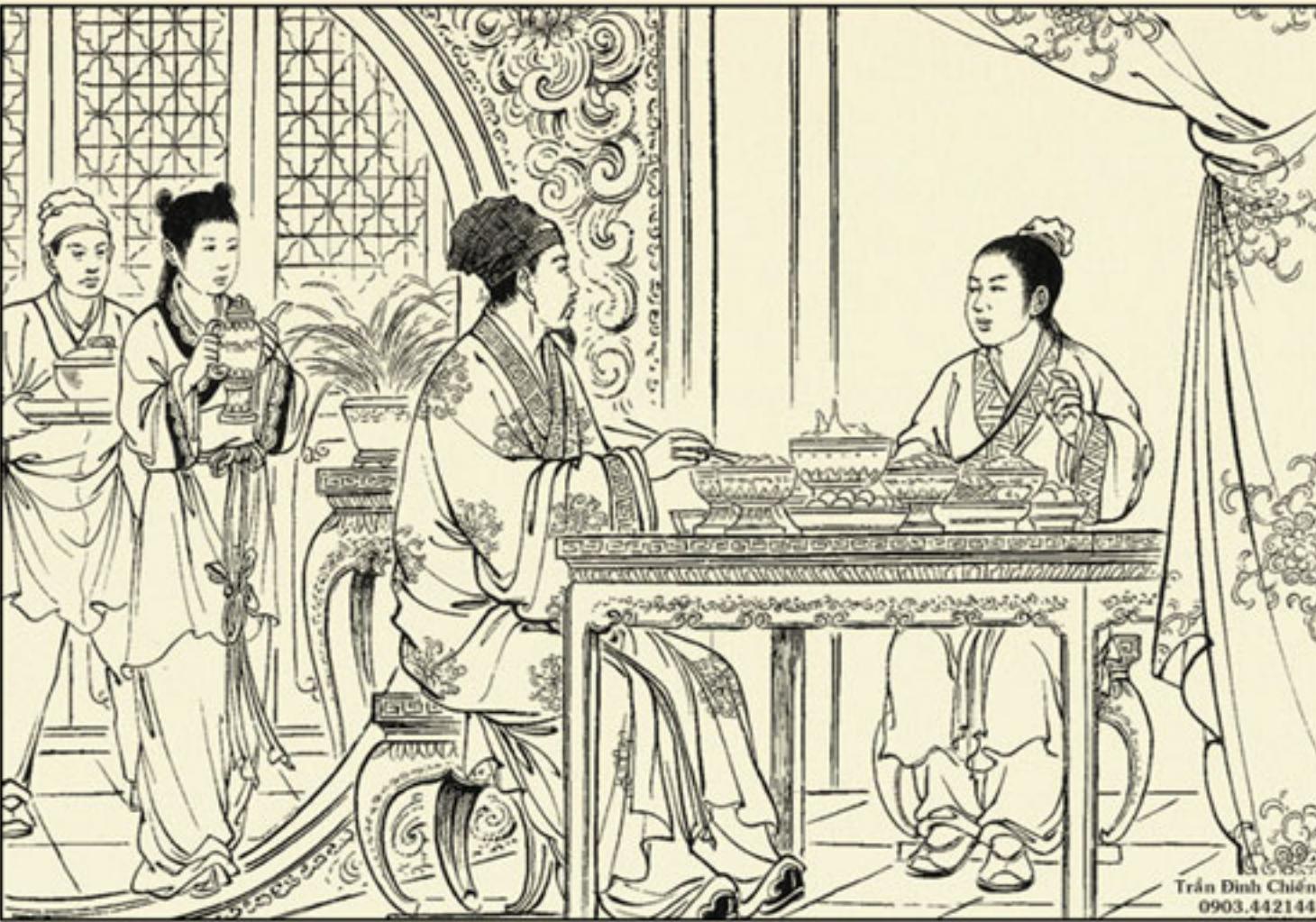
Trần Định Chiến
0903.442144

范公出了一个对联叫他对，仇禄稍一思索，便对了上来，并且用清秀的字迹写了递给范公。范公看了，连连点头微笑。

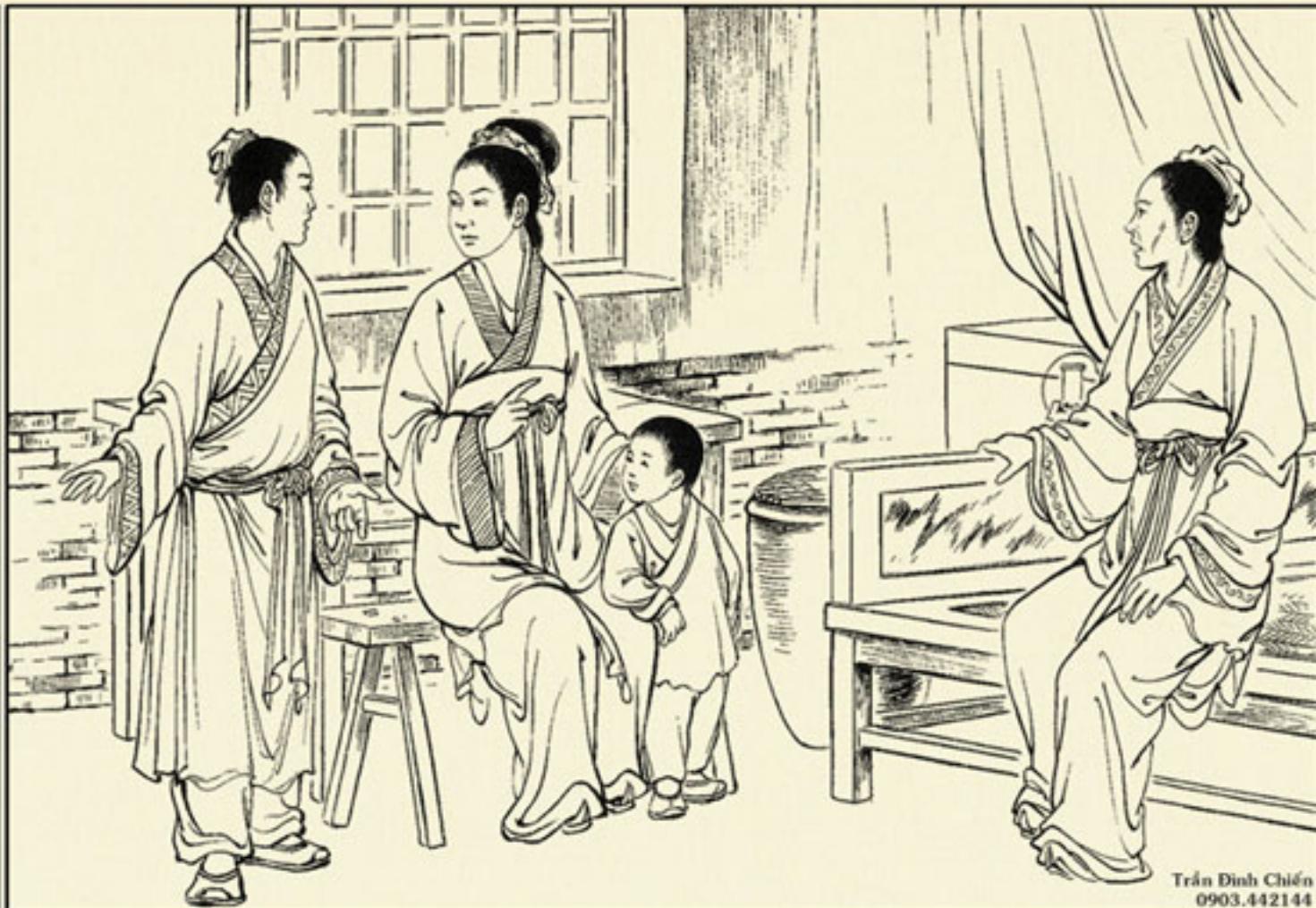

Trần Định Chiến
0903.442144

范公把仇禄对的下联拿了进去，一会儿便带着范夫人来看仇禄。他的女儿惠娘——进园时遇见过的那个少女，也躲在屏风后不时露出半个脸来偷看。

范公摆上酒菜招待他，席上范公告诉他：这个上联是惠娘出的，事先说过，谁能对上就招他为婿。范公打算把女儿许给他，他答应回去和母亲、姐姐商量了再说。

Trần Định Chiến
0903.442144

仇禄回到家里，把被魏名诳去游园赏花，误入内宅，和巧遇惠娘，范公招婿的话告诉了母亲和大姐，大姐这才知道魏名是个坏家伙，告诫仇禄以后不要和他来往。

Trần Định Chiến
0903.442144

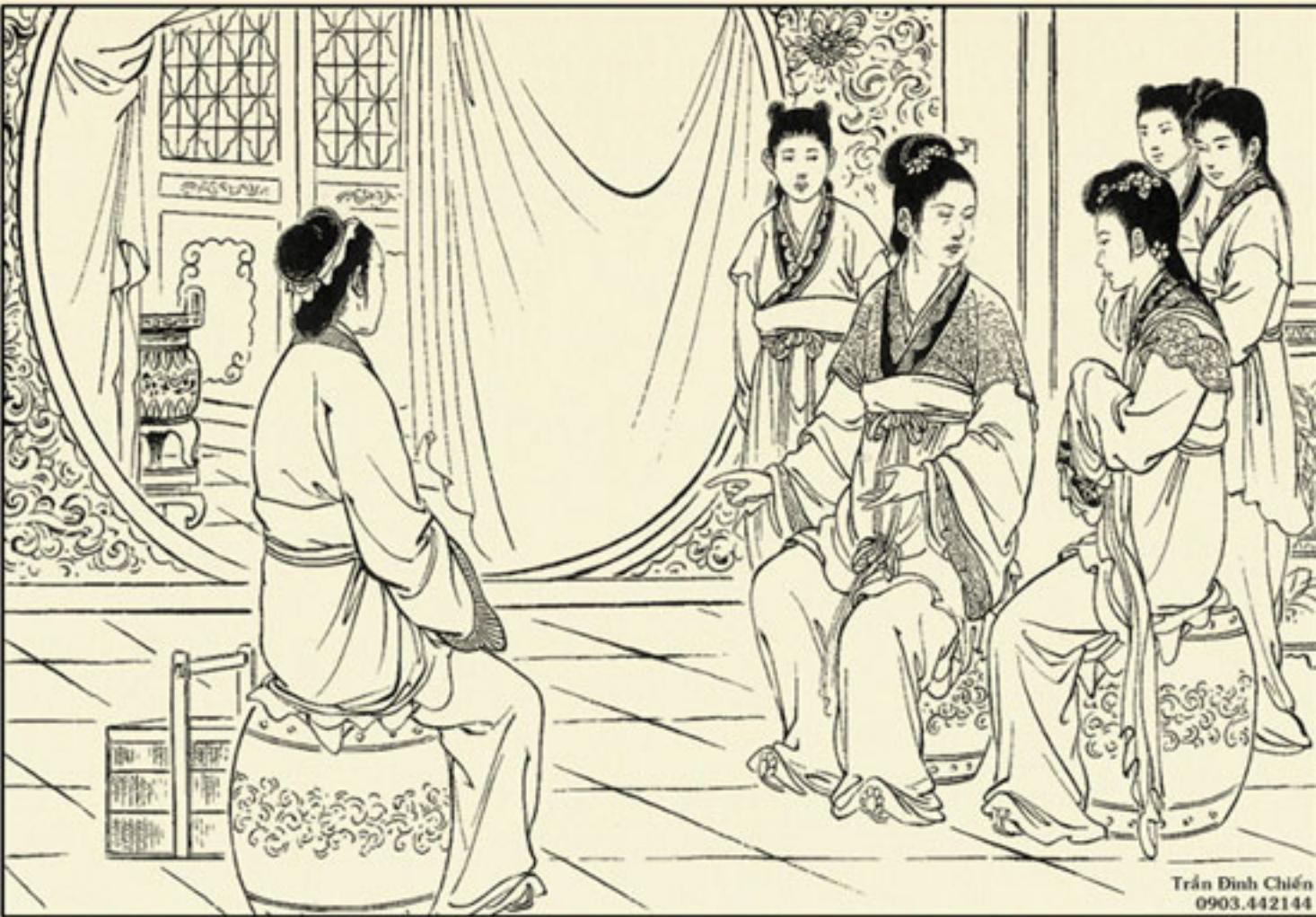
范公还等着仇禄回话，邵氏怕有钱人家女儿过不惯农家生活，迟疑不决。大姐便打算假装是卖绒线的，亲自去看看惠娘。

Trần Định Chiến
0903.442144

仇大姐带着绒线，来到范家，丫环引她去见夫人小姐。她一见惠娘端庄美貌，自己心里先就同意了。

以后，她便找个话题扯到惠娘的婚事上，说仇禄的人品很好，只可惜穷家小户，范夫人便转过脸探听惠娘口气，惠娘表示并不嫌仇禄贫穷。大姐心里暗暗欢喜。

Trần Định Chiến
0903.442144

42. Sau đó, nàng lừa lời để cập đến việc hôn sự của Huệ nương, nói Cửu Lộc nhân phẩm rất tốt, chỉ tiếc là nhà nghèo, Phạm phu nhân bèn ngoanh mặt nghe khẩu khí của Huệ nương, Huệ nương tỏ ý không chê Cửu Lộc bẩn hàn. Đại thư trong lòng thẩm vui mừng.

Trần Định Chiến
0903.442144

于是她就告诉惠娘母女，自己就是仇禄的姐姐，卖绒线是假，看弟媳是真。这一来，弄得范夫人眉开眼笑地招待贵客，惠娘也只好羞答答红着脸拜见姐姐。

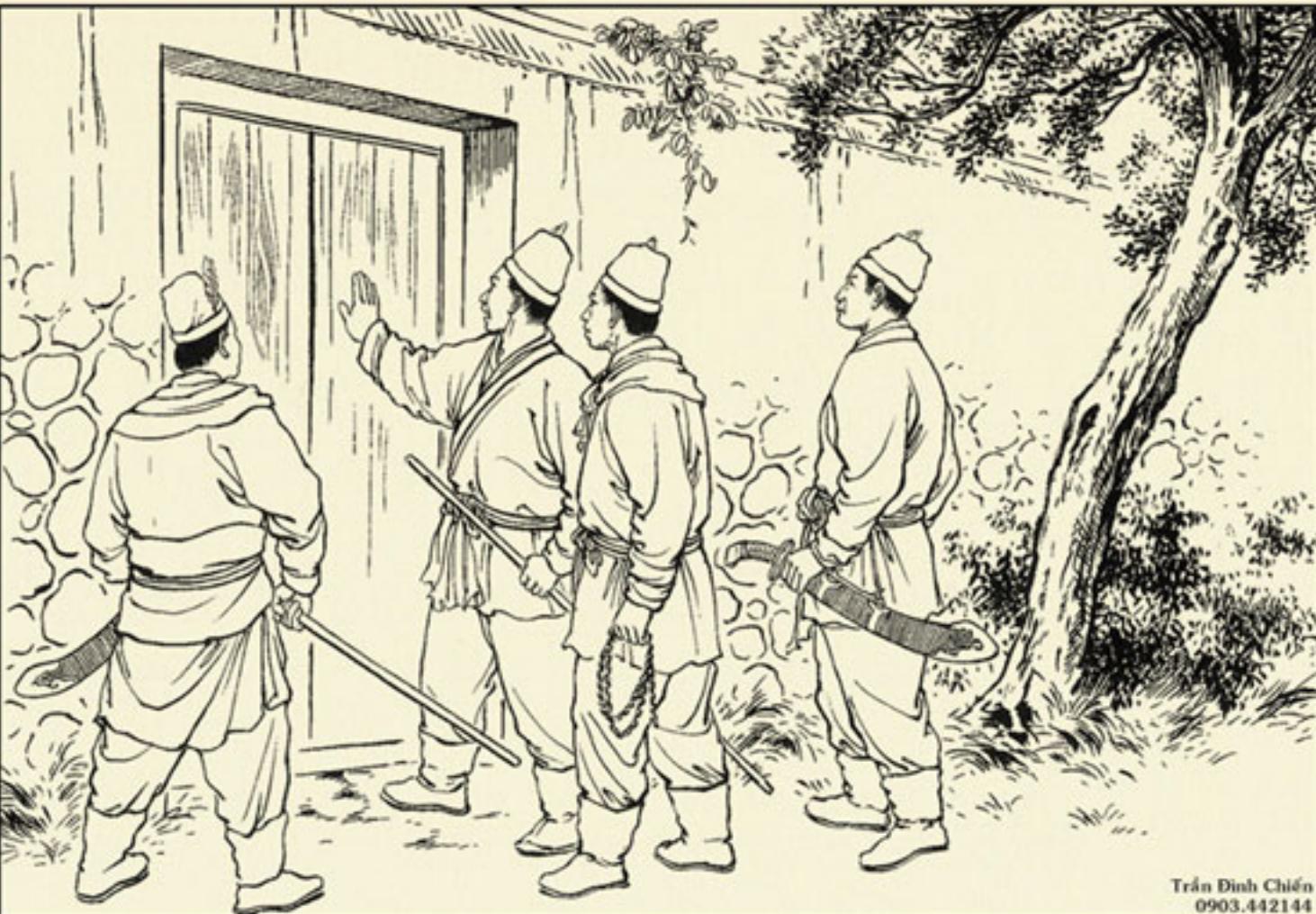
当天，大姐就向范夫人表示，眼下正是阳春三月，
花开如锦，打算趁着春暖花开的季节给弟弟完婚。商量
好了，大姐就辞别范夫人回家。

Trần Định Chiến
0903.442144

仇禄结婚这天，很多人都来看热闹，大家都异口同声地称赞惠娘美貌，嫁妆丰厚，只有魏名看在眼里，气在心里。

Trần Định Chiến
0903.442144

一计不成，再来一计。不久，县里有一个大盗越狱逃跑，县官正派人四处缉捕，魏名便诬告仇禄是窝主，县里便派人到仇家搜查。

Trần Định Chiến
0903.442144

衙役、捕快在仇家翻箱倒柜地搜查了半天，并不见大盗下落，但他们为了要找个替死鬼交差了案，便把仇禄捉到县里去，说大盗已被仇禄放走。

仇禄到了县里，屈打成招。官府便差人来查抄仇家的财产。仇大姐拿出仇福和仇禄的分家文约力争，并把大部分产业都算在仇福名下，官差只好没收了一小部分。

Trần Định Chiến
0903.442144

48. Cửu Lộc đến huyện, bị đánh nên phải khai nhận. Quan phủ bèn sai người đến tịch thu tài sản nhà họ Cửu. Cửu Đại thư đưa ra văn ước phân chia tài sản giữa Cửu Phúc và Cửu Lộc, đại bộ phận sản nghiệp đều được ghi danh Cửu Phúc, quan sai chỉ tịch thu được một phần nhỏ.

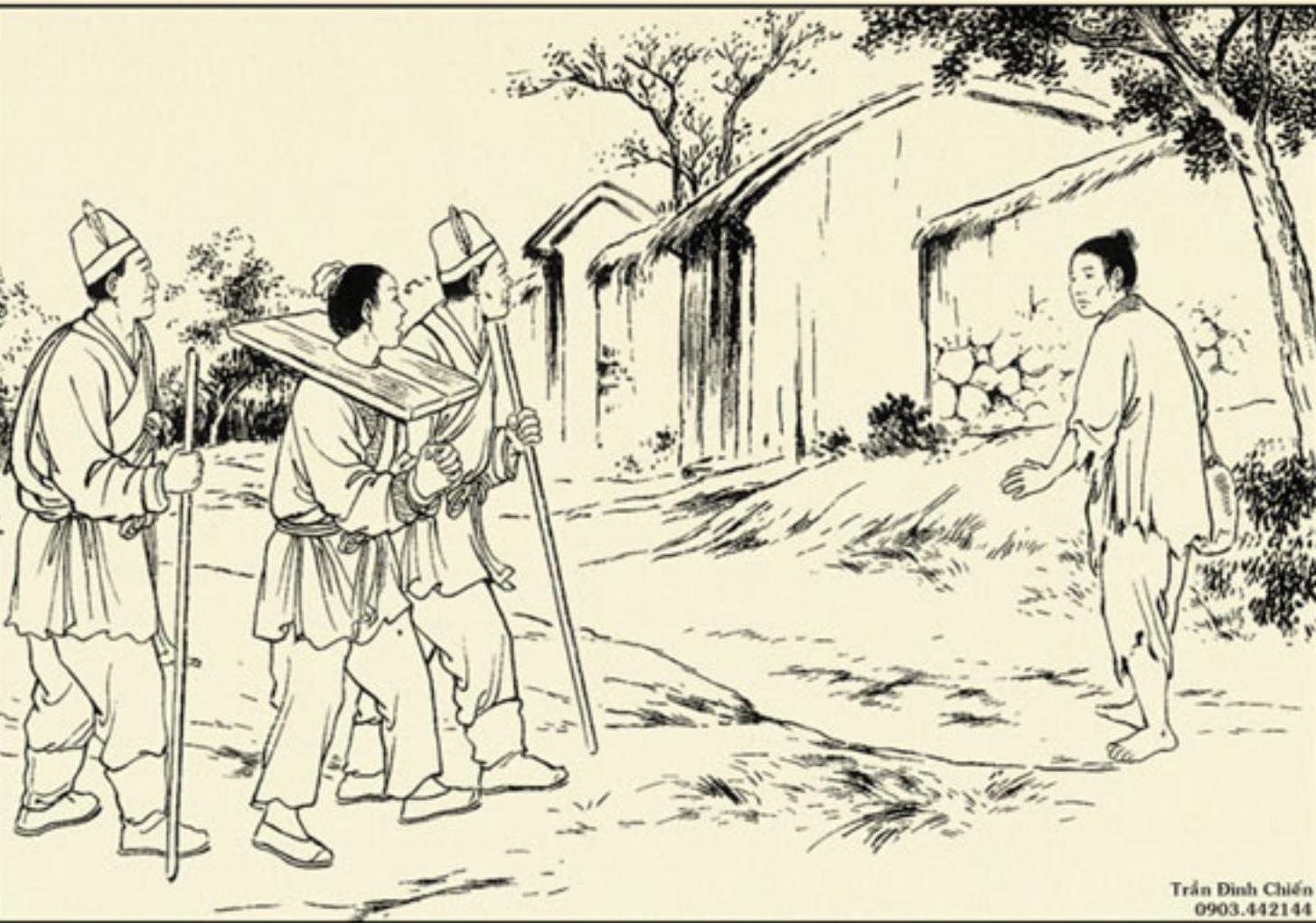
Trần Định Chiến
0903.442144

仇禄的事，经范公上下打点，总算没有连累惠娘，
县官宣判仇禄到关外充军。临起解前，范公、邵氏、大姐都来送别，哭哭啼啼十分凄惨。

Trần Định Chiến
0903.442144

仇禄自知此去决无归期，给惠娘立了休书，惠娘接过休书，撕得粉碎，她说：「即使不能白头到老，也不愿背夫改嫁。一大姐也要仇禄保重身体，家里的事由她照料。」

Trần Định Chiến
0903.442144

仇禄披枷带锁，随解差走向远方。一天，他路过一个小镇子，看见一个衣衫褴褛的叫花子，相貌好像仇福。仇禄叫了一声，那叫花子回过头来，一看果然就是仇福。

Trần Định Chiến
0903.442144

兄弟见面，谈起别后的遭遇，不免相对落泪。临别时，仇禄恳求解差打开枷锁，把身上穿的衣服脱了一件给仇福，并分给他一些盘费，叫他回家。

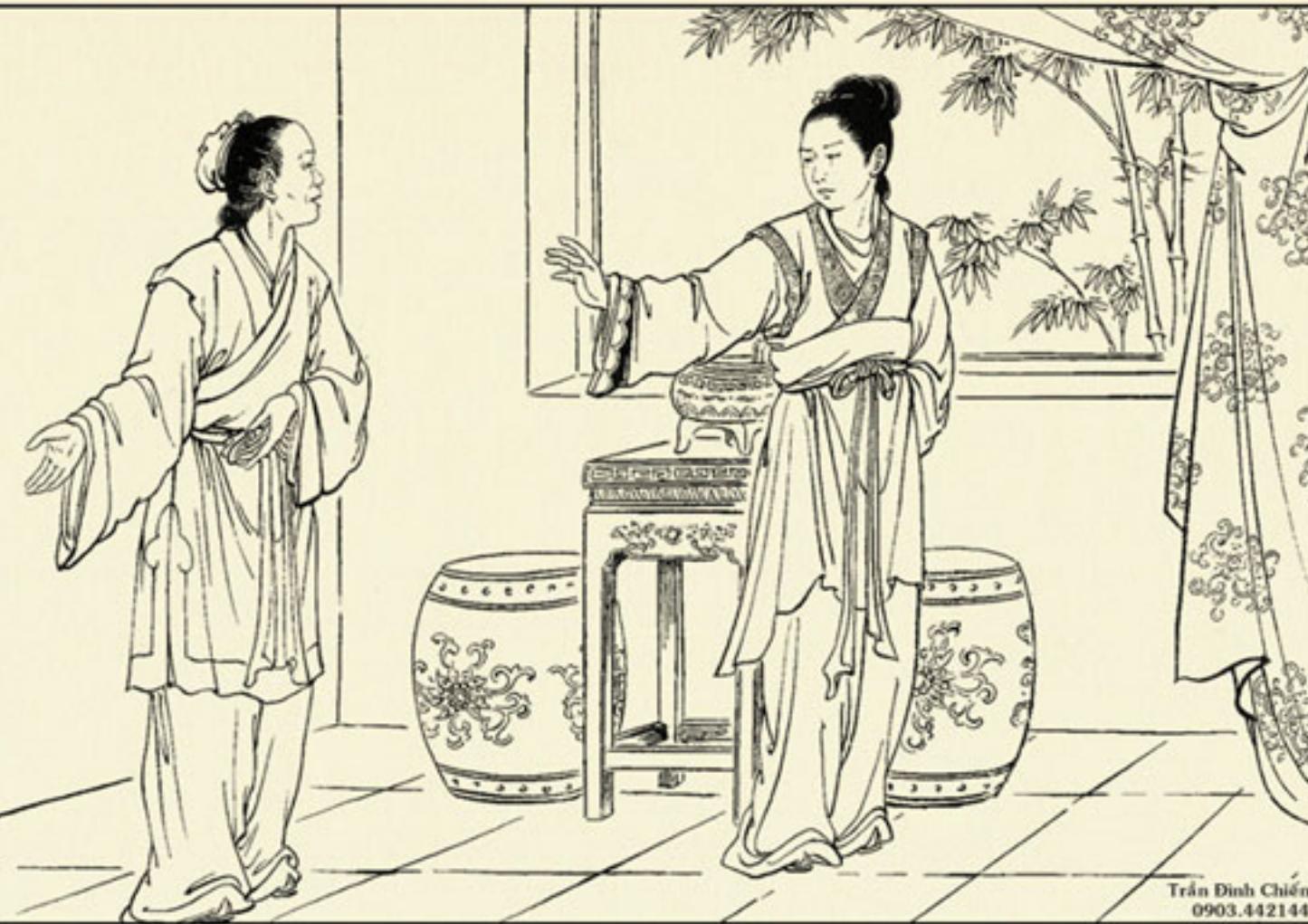
Trần Định Chiến
0903.442144

且说仇福别了仇禄，回到家里，一见母亲和姐姐，就跪下来痛哭请罪，深深后悔过去的所作所为。大姐一见仇福，气得抓起棍子来要打他。

Trần Định Chiến
0903.442144

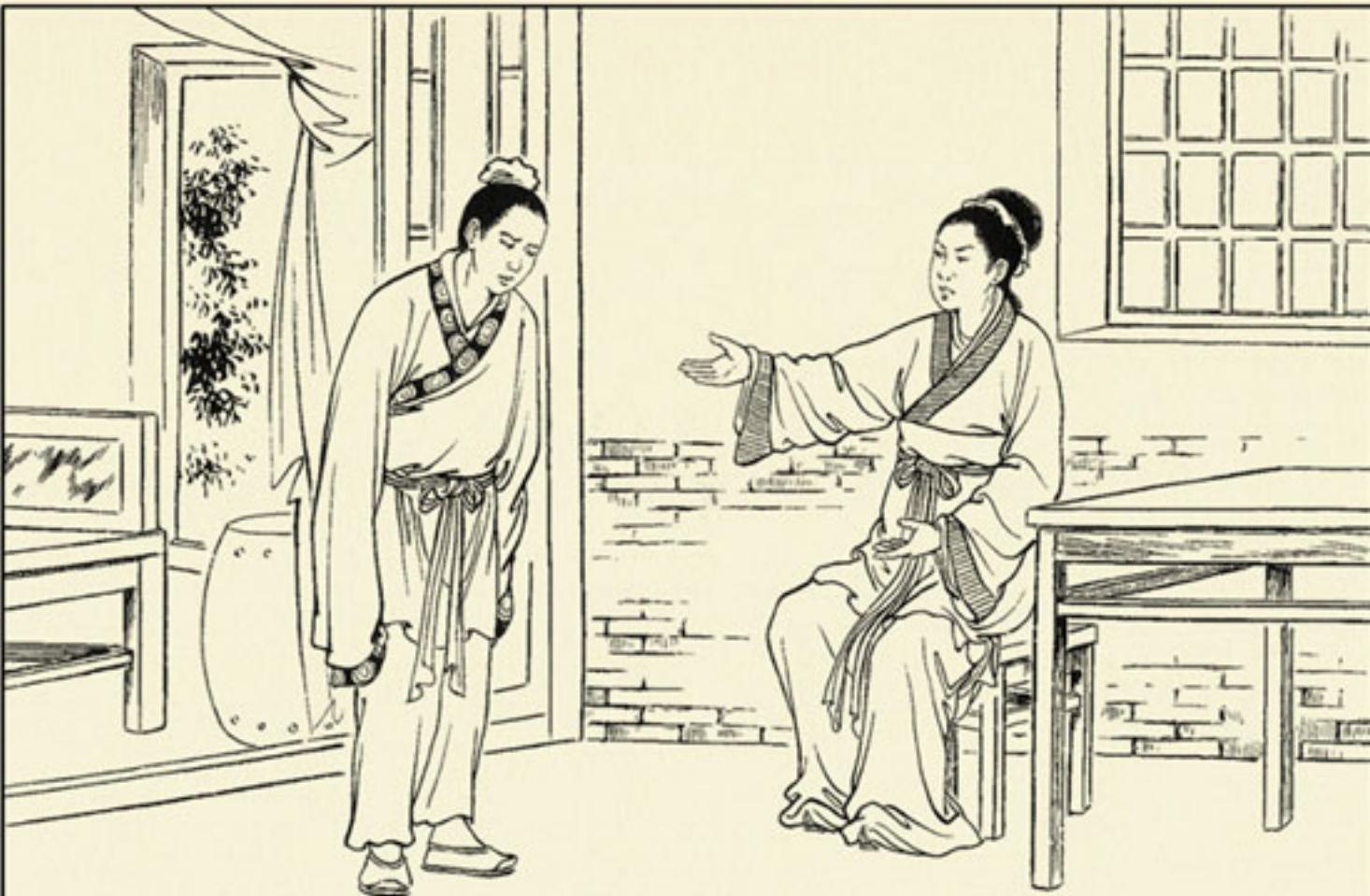
仇福痛哭流泪，情愿挨打，大姐便把棍子一丢，说：
「下流到连老婆都要卖的人，也犯不着花力气打你，再
不改过自新，把你送到县里去自然有人管教！」

Trần Định Chiến
0903.442144

第二天，大姐便叫人把仇福回来的消息告诉姜家，
姜氏骂道：「我是仇家什么人，告诉我干什么！」

大姐又故意把姜氏的话转告仇福，用来刺激他，仇福听了，满面羞惭，低下头来，连气也不敢透。

Trần Định Chiến
0903.442144

56. Đại thư lại cố ý đem lời Khương thị nói với Cửu Phúc, để chế nhạo hắn, Cửu Phúc nghe thấy thế, xấu hổ, cúi đầu, tức giận cũng chẳng dám làm gì.

Trần Định Chiến
0903.442144

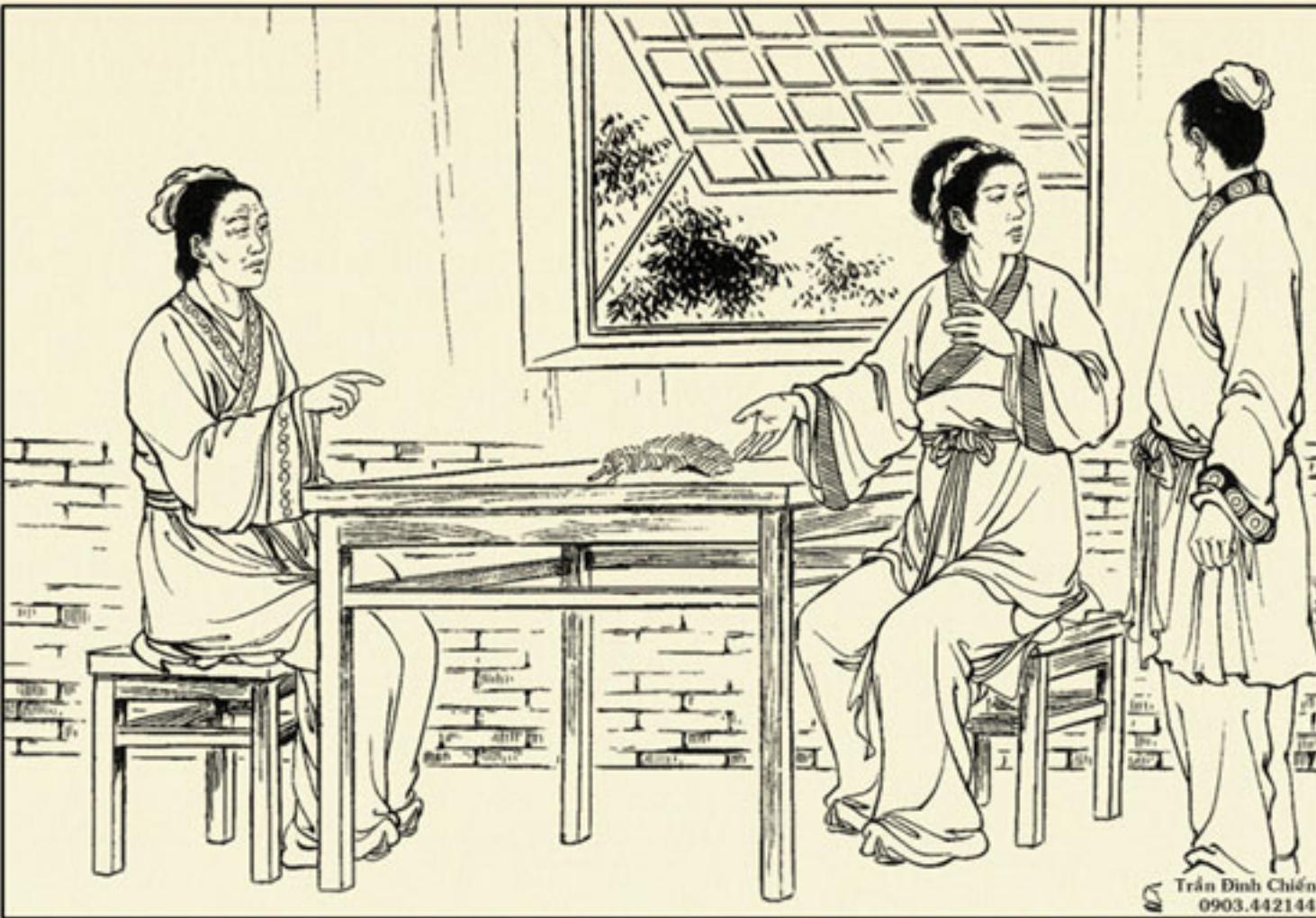
仇福到家半年，大姐在生活上对他的照顾很好，但
却要他辛勤劳作，不得懈怠。最初，她要仇福去上山打
柴。仇福早出晚归，很卖力，砍的柴也很多。

稍后，她又叫仇福种田，仇福也肯吃苦，整日脸朝黄土背朝天，不管风刮雨淋日头晒，种的庄稼也很好。

Trần Định Chiến
0903.442144

58. Về sau, nàng lại bảo Cửu Phúc làm ruộng, Cửu Phúc cũng chịu khó, suốt ngày bón mặn cho đất bón lựng cho trời, không quản mưa gió, trồng lúa cũng rất giỏi.

再过些时候，大姐又试着叫仇福管些买卖东西、银钱出入的事，见仇福也很认真，一丝不苟，大姐和母亲谈起来都很高兴。

Trần Định Chiến
0903.442144

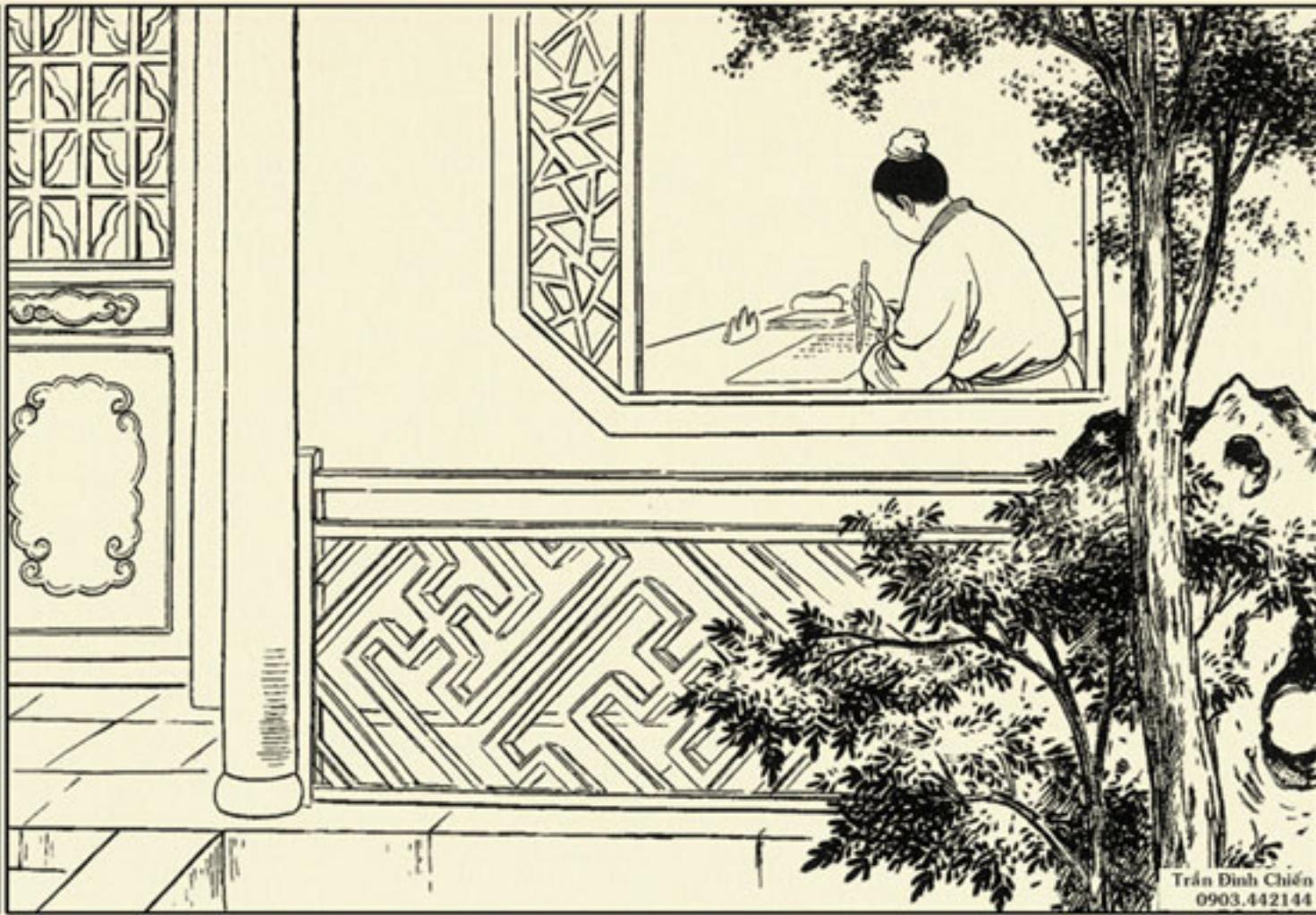
大姐见仇福果然已经浪子回头，便带着他去给姜氏请罪赔礼。姜氏也早就听说仇福已经转变了，便狠狠地责骂他一顿，然后才又叹了一口气，流着泪把他扶了起来。

Trần Định Chiến
0903.442144

大姐又叫人用车子把姜氏接回来。她备下酒菜，一家人欢聚。惠娘想仇禄还远在关外，忍不住落下泪来，大家一面安慰惠娘，一面也不免暗自悲伤。

再说仇禄到了关外，守边的将军见他是个书生，便把他留在将军家里当书办，整日抄抄写写。

Trần Đình Chiến
0903.442144

62. Lại nói Cửu Lộc đến quan ải, Tướng quân giữ ải thấy hắn là thư sinh, bèn lưu hắn trong nhà Tướng quân làm thư biện, suốt ngày ghi ghi chép chép.

Trần Định Chiến
0903.442144

将军家里有很多仆人，他们问起仇禄的姓名身世，仇禄一一告诉他们。内中有一个老者忽然失声叫道：「原来你是我的儿子啊！」

Trần Định Chiến
0903.442144

仇仲便向儿子述说起十九年以前的往事，他当年被乱兵抓去，替他们喂马。后来又被官兵俘虏，最后才卖到将军府里当差。他早想回家，可惜身不由己。

仇禄也把家里的情况告诉父亲，仇仲听着，一会儿老泪纵横，一会儿点头微笑。

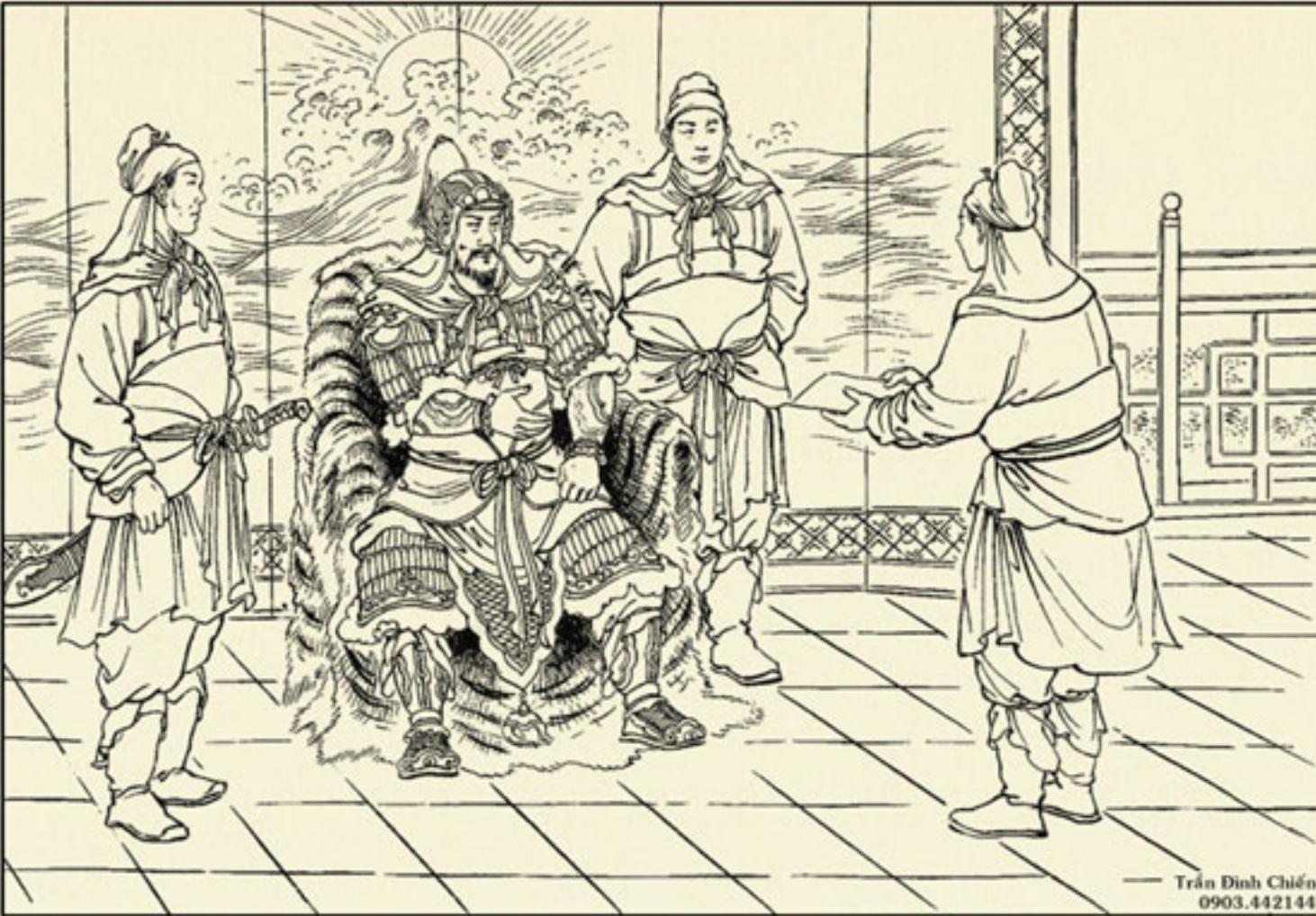

Trần Định Chiến
0903.442144

65. Cửu Lộc cũng đem tình hình trong nhà kể cho phụ thân, Cửu Trọng nghe xong, vừa gạt nước mắt, vừa gật đầu mím cười.

一年以后，将军捉到了一个大盗，一审问，原来就是在仇禄家乡越狱逃跑的那个强盗头子。于是仇禄父子就向将军申诉含冤被屈的前后经过，将军答应替他申雪。

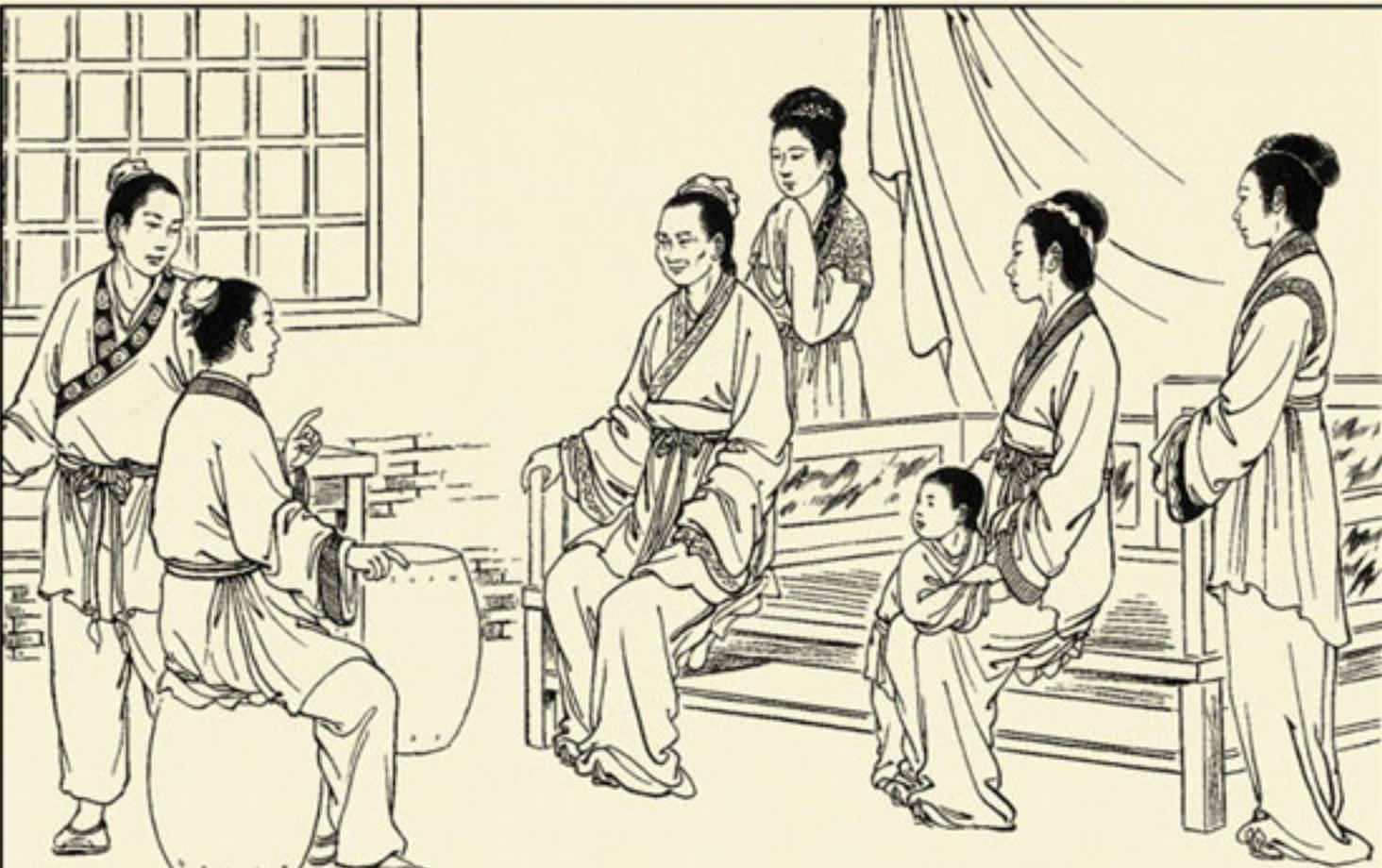
将军详详细细地写了一封公文，把仇禄含冤被屈的情况告诉仇禄山西原籍的县官。不久，县里送来了解除罪名的命令，并说魏名诬告反坐，已经下到牢里。

仇禄无罪释放，就打点行李，决定回家。临别的时候，和父亲约定回家后准备银钱，好替父亲赎身。

Trần Định Chiến
0903.442144

68. Cửu Lộc vô tội được phỏng thích, liền thu xếp hành lý, quyết định về nhà. Lúc sắp từ biệt, uộc định với phụ thân sau khi về nhà sẽ chuẩn bị tiền bạc, để chuộc thân cho phụ thân.

Trần Định Chiến
0903.442144

一路上晓行夜宿，很快到了家里。没收了的财产也发还了，一家人都很高兴。仇禄把父亲的下落告诉了家里所有的人。

Trần Định Chiến
0903.442144

过了些日子，魏名从牢里出来，见仇家还过得有声有色，心里又恨又妒，便乘着仇家邻居失火的时候，引来一把无情火，要烧毁仇家的房子。

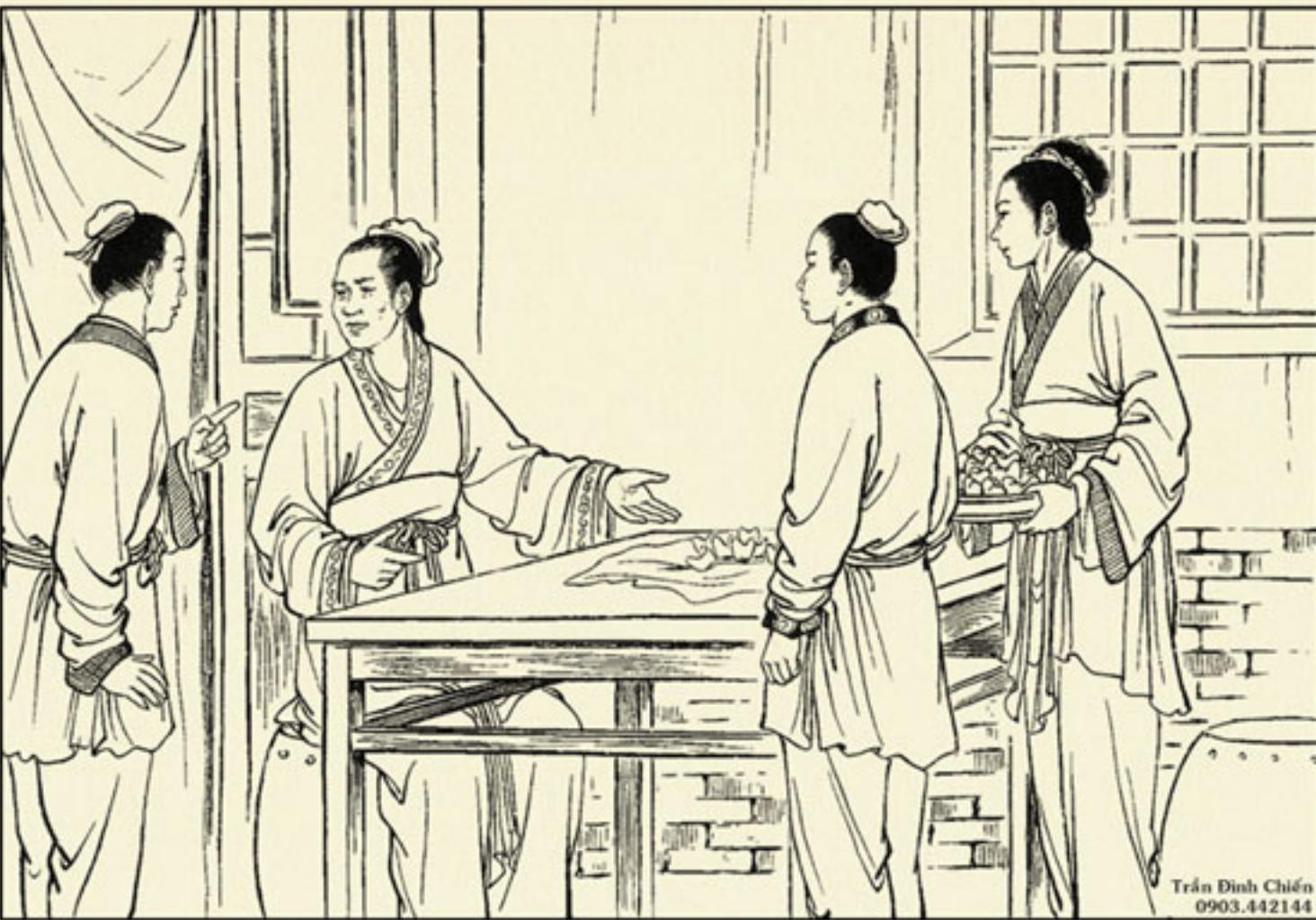
银。

全村的人都来救火，火势总算没有蔓延，只把仇禄住的几间房子烧掉了。仇大姐便带着弟弟清理旧基，打算盖几个草棚暂住，不料在挖房基时发现了几罐雪花白

Trần Định Chiến
0903.442144

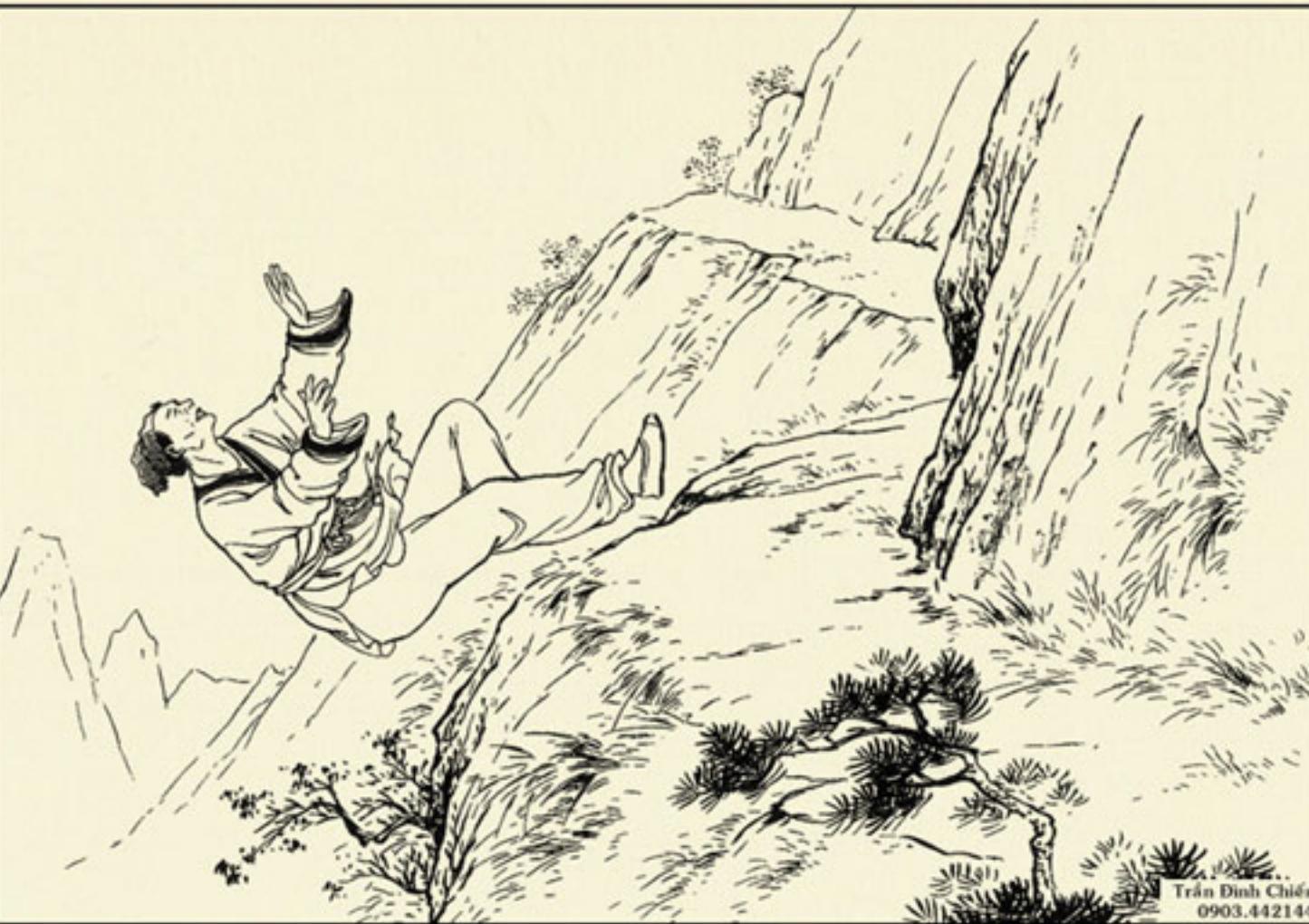
71. Người toàn thôn đều đến cứu lửa, lửa cháy không lâu, chỉ làm cháy mấy gian nhà của Cửu Lộc. Cửu Đại thư bèn dẫn em trai xem xét nền nhà cũ, định dựng mấy gian lều tranh ở tạm, không ngờ lúc đào nền nhà lên phát hiện ra mấy hũ bạc trắng hoa tuyet.

Trần Định Chiến
0903.442144

晚上，夜深人静以后，姐弟三人把银子挖了出来。
他们一面打点请人盖房，一面打点给父亲赎身。仇福愿
去，他娘便称了一千两银子给他。

魏名放火的事被大姐查了出来，大姐报了官。捕快拿着绳索去找魏名，魏名翻墙逃跑，一跤摔到山沟里，摔了个头破血流，不久就死了。

Trần Định Chiến
0903.442144

73. Việc Ngụy Danh phỏng hòa bị Đại thư phát giác, Đại thư báo quan. Bố khoái đem dây trói đi tìm Ngụy Danh, Ngụy Danh trèo tường bỏ trốn, trượt chân ngã xuống khe núi, vỡ đầu chảy máu, không lâu thi chết.

Trần Định Chiến
0903.442144

仇仲回来了，一家人摆下酒席迎接父亲，大姐端起酒杯对大家说：「这几年我苦苦相争，并不是为我自己，如今一家团圆，我的责任也完了，我光身来，还是光身去。」

两个弟弟急得跪下来留她，父亲母亲也来劝阻，大姐才打消了回外乡家的念头。后来，仇仲做主，把家产分给他们姐弟三人，仇大姐便带着儿子，在娘家的村里住下来。

Trần Định Chiến
0903.442144

有人问仇大姐与兄弟不是同母，为什么还这样，仇大姐说道：「只知道母亲而不知道父亲的，只有禽兽才是这样，而人岂肯与禽兽一样。」